

308731 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3 } చెన్నపట్టణము 1916 నం. 8 వ తేది సోమవారము } NO 31
 సంపుటము. 3. } న శ నా మ సం వ త్స ర వై శా ఖ మా స శ ధ ష ష్టి ల్. } సంచిక 30

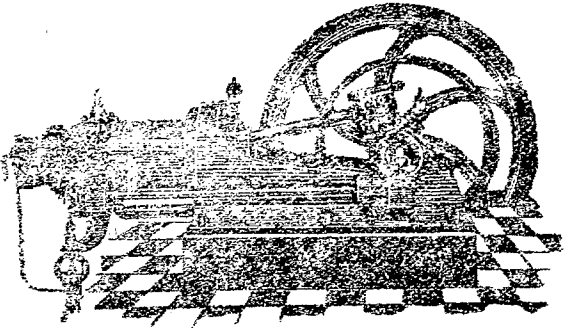
రాబునన్ సెమిడిసెల్ కూడాలు (కిరసనాలు) యింజనులు.

3 మొదలు 60 గుట్టములవరకు వలకు స్పేరు
 మానులు సహస్రములకు ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, పితాపురము, తణుకు, విశాఖపట్టణము, హలకొట్టు, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బళ్లారి, రామ్మడు, కారికాలు, నాగపట్టణము, కోయంబతూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి ముఖ్యముగను పనిచేయుచున్నవి.

డేవీసాక్స్ ము స్త్రీయు యింజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, బోయిలర్లు పెంట్రీఫ్యూగలు (చక్రముల స్త్రీ) నంపులు, డాంక్ వంపులు, చేతిలో మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్తవ్యమును గ్యాసుయింజను వగైరాల కువయోగించు బొగ్గుగామాన్యు, రిటార్డులున్న, బియ్యముచేయు హార్డు షేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులనుమావద్ద పెరివిగాను, సరసమైన వెలలకును దొరుకును. తప్పిలు తెలిసికొనునాచు దయచేసి మాకు వ్రాయును.

282 **ఇండియన్ కామర్సు అండు ఇండస్ట్రీస్ కంపెనీ.**

ప్రాంతికంఠం:—తెలవాడ, కంభాళూరు. ఇంజనీరులు మెషనరీ వర్తకులు, మృదాను.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరిహరస్వామిరావు, ఎం. ఏ. కై లిసులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి అరుసంచిలకు రు. 2-0-0 అంచుకూలి లేదు. ప్రవేశదుడము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. టి. గా జంపుదుము.

అయిదవ భాగ:—ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (11) 145, కాలిఫి, మదరాసు అని వ్రాయును

విద్యార్థి సౌకర్యములు

కొన్ని దినముల వరకు మాత్రమే

విద్యార్థులకు కావలసిన డ్రాయింగు బుక్కులు, ఎక్స్ నైజు బుక్కులు, స్టూడెంట్సు నోటు బుక్కులు, ఇటాలియన్ నోటుబుక్కులు కలర్, బాక్సులు, డ్రాయింగు థెన్ ష్టుమెంట్ బాక్సులు, ఫుట్ రూల్స్ రబ్బరు తుండ్లు మరియు అనేక విధములైన సామానులు సరసముగా దొరుకును వలయు వారలు క్రింది అడ్రెసునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్డ్ కో,
 అనంతా ముద్రాలయోధి వారులు, మదరాసు.

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(ERGD.) **AMRUTANJAN** (REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT ANNAS EIGHT ONLY. of All dealers in Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

వాదాపీఠీకులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి డి.

సావంతుని వనోద్ధిసారసవరిల్లా

అకరికుభృత రక్తములను జరించువాడ్యులకు కీరీటునుకంటి నుండు. సోమపులను, చిచ్చులను, నందమాటలను శుభ్రము, పాతనోష్ణులను అన్ని విధములవలన గలుగు వర్షశోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తకు బ కేరిడి 28

చినావధిసారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సవాజమైన మధ్యరత్నము అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరీమానందతి పాదరసదోషములను, చులబద్ధకమును కార్ణివంబంధమును నోష్ణులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రీకరమును. కీరీరాశోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవరకు కుండుటకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలతో అమృతమును.

ప్రాప్తికరు:- **పి. డి. సావంత్. ౧౪౪. పనసవాడి నం ౨ బొంబాయి.**
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

తేలునుండు:—తేలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలదు. తేలుకాటు విషము నెత్తురులో ప్రవేశించును. బాధనరములవెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టిన చోటును మొదగునటులుచేసిన బాధతగ్గును. వెల సీసా 1-కి 8 అ.

అమృతాంజనుము డిపో, 6 వ నెంబరు, తంబు శెట్టి వీధి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

304 **కాటోల్ పాడను**

స్వల్పము, చీములు, కఠినము, విద్యుత్తును గుర్తును క్రొవ్వల జుట్టిండు పురుగులను శంకించేమును. డోజ్ 1-3 అ. 0-0-0

కాటోల్ వత్తులు

కోనులను, ఈగలను నశింపజేయును, మారదోలును.

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి 12

మీలవారకవ్యాధులకు చీములను, పడకటిండ్లములను నెట్టుల కోలుటను, పుష్కలతేజులను విడుదలముచే గాగుట.

సోలుమంజెట్టు:—టి. వార అండువ
 1-11, స్ప్రింగర్స్ వీధి, జార్జిటౌన్, మదరాసు

భారతవర్ష సంవత్సరము

భారతవర్ష సంవత్సరమును పరమమైన వస్తువుల సేకరణమును విశేషములనుండియు యిప్పటికిని గాననగి యున్నది. మన జేతములలో (మేపు) ఆది పిల్వంధగిన యేడుకాణములను కలికములైన నొక్క స్వదేశీవస్తులైన గానరాక ముందుట చాల తింతాకరము. ఆట్టిని తనకు యంత్రీకాలము లేమింజేసియే స్వదేశీ వస్తువులు లభింపకుండుటకు గారణము. యంత్రీకాలముల నేర్పరుకలమునను కాంతిగలవారలకు గానలసిన పెట్టుబడి లేదు. ధనవంతులకు తమ ధనమీ నూతనంత్రీకాలముల పెట్టుబడికి బెట్టిక వని కొవసాగక తమ ధనము మొదలంటు పోయినట్లు భీతిగలదు. ఈస్థితి పెండ్లియెవరి గాని పిచ్చి ముఠురదు. పిచ్చి ముఠురదగు పెండ్లికొడమసామెత ననువరించి యున్నది. ఇట్టి స్థితిగతుల కయ్యది సాధనమో చక్కగ నాలోచింపవలసి యున్నది.

హిందూరాజ్యసమస్యలను గాని యీ కార్యమును సాధించుటకు భారతవర్షపును తమ గాజ్యముల దేయవస్తువులు సులభసాధ్యములగా యెట్టివాని యంత్రీకాల ములమున మనకు క్రమముగమార్చి, తమ గాజ్యమును లాభాదగిన యంత్రీకాలముల స్థాపింపవలయును. తమరాజ్యమునంతటి కార్య నిర్వహణాని పుష్కలముగల నమ్మకమైవారి పరిపాలనము క్రింద జరుగును. ధైర్యముచేయుట యవసరము. యంత్రీకాలములకు వలయు నిర్మాణములధనముల తమ బొక్కలము నుండి యిచ్చుచు యంత్రీకాలము నుంచే నారంభించినచోదగిన ఆయంత్రీకాలములైన ధనమునందు భాగముల నేర్పరచి బీజము నైతము భాగముల తీసికొనుటకు వీలుగట్లు ఇచ్చి భాగముల నేర్పరుచుట గాతేనీ తమకు నమ్మకముగల తమ రాజ్యకార్య నిర్వహణలపరిపాలనముక్రింద కార్యము జరుగున ధైర్యము చేడివట్లేము భాగములదగలదు. బీదవనివారలకు అన్నము దొరకును. భాగములు కొద్దిలాభమునకు విక్రయించినను పెట్టుబడి సామ్యము పెండ్లికొట్టి తిరుగులభించి సంపాదించుట లాభము కల్గును. భాగముల లభియ నమ్మకమున నాధనమును మరియొక యుద్ధము క్రమము యంత్రీకాలము తమ రాజ్యమునందింకొక స్థానమున నేర్పరుక వీలుగను. ఇట్లు చేయుచే ప్రజలు ధనవంతులు కాగలరు. యంత్రీకాలముల సులభమయ్యు గాని జనుల కందు భాగములగుటకు యంత్రీకాల కల్పన కర్మాగారములను, యంత్రీకాలముల చక్కగ నడిపింప నుత్సాహము విద్యావంతులను నగు చాలమందికి వని కలిపించి బీదవను కొనసంకు యంత్రీకాలములు తేకపోవుచేత వారలు నితర్వాచులగుచున్నారనుట గాక కల్పనము.

సంస్థానాధీశ్వరులు తమకు యంత్రీకాలముల నుప సమయములలో వారలు తమ నమ్మకముతో కార్యముల నిర్వహించుటలో తమ యను సంశయముగలవారిలె యున్నట్లు వింటిని. తమరాజ్యములలో లభ్యకరమైన నమ్మకముగలవో యెట్టి వారలనుగాని తమ కార్యనిర్వహణల విధులనుగాని ఈ యంత్రీకాలముల నిపుణులతో సమగ్ర నమగ్రత కలిగిన జనులజేతములగాని, ఆమెకాజేతముల గాని యున్న గొప్ప యంత్రీకాలముల విద్యాభ్యాస మొనరించుట వారలకు తగు సామములన్ని కార్యము నిర్వహించుటకు ఈతిరుగగాని మనజేతమున యంత్రీకాలము ఏర్పడజాలవు.

జేతములగు బోటిశ్వరులనుద్యమమున కేల జేయుట నొకరిక మిన్నకుండినో యూహ్యముగ నున్నది. ఈయధ్యును ఏదెనిమిది కర్మములనాడు బెజవాడ పురమునందు కర్తక ప్రాముఖ్యము కొందగు దూదిబస్తాను కట్టు యంత్రీకాల నేర్పరుచుటకు భాగస్వాముల జేయుట. మనజేతమునను దూది విడిచియును బస్తాబంది యంత్రీకాలముల నిర్మించి దూర జేతమునకు సులభముగ గొనిపోవుచుండ మితుకూడ వారలకు దోడ్పాటు జేతమును నుతంత హీనస్థితికి దెచ్చుట కన్న నూలునైన వడకెముయంత్రీకాలముల నొకదానిని నిర్మించిన జేతమున కెంతయో మేలు తూర్పువార లగుదురగా" యని నేనెంత మొరలిడినను, నూలు యంత్రీకాలమునకు కలయునంత ద్రవ్యము సేకరించుటకు జాలిన భాగస్వాము లాన గూడరనియు, అయ్యది సాధ్యమగుటకు చాలకాల మారగ మైనచో తమకు స్వల్ప యంత్రీకాలములను శీఘ్రముగ లభించు లాభము రాజులదనియు, నూలు యంత్రీకాలముల కన్న దూదిబస్తాబంది యంత్రీకాలముల ఎక్కువ లాభగారి యనియు, నూతనమార్గము నవలంబించి ఎక్కువధన మునగ మైన నూలు యంత్రీకాలమును నిర్మించుటకన్న గుంటూరున వివిధగన్ను దూదిబస్తాబందియంత్రీకాలముల తమన వెంటనే

తక్కువ పెట్టుబడితో నిర్మితము కాగల దూదిబస్తాబంది యంత్రీకాలముల నే కట్టుట లాభమనియు తలచియుట్లు గానించిరి. వారలు ఎక్కువ పెట్టుబడికి ఏర్పాటులను చేసికొని ఇంకనుకొంచెము శ్రమయునక ఎక్కువ భాగస్వాములం జేర్చి బెజవాడ క న తి నూ ర యున నున్న నైద రా బా దు నందుగల నూలునడకుట బట్టల నేతమును గల యంత్రీకాలములను చూచి దానితరుల ప్రభువును నూలునడకు యంత్రీకాలములను మాత్రము నిర్మింపవలచి కృషినిర్వహించిన నదియును ఇప్పటి కియిదాననుకర్తవ్యముల క్రిందట నే బెజవాడలో ఏర్పడి త్రిలింగజేతముల కొకనిదర్శనముగ నుండెడి దని నానమ్మకము. సోనిండు జేతమం దక్కడక్కడ ప్రత్రిగింజుచుచున్నది నూలు యంత్రీకాలలెల స్థాపించబడలేదో కనుకోవలసియున్నది. నూతనకర్తవ్యముల నవలంబించ మనవారు సామాన్యములకు ఉన్నచోటనే ఇంకను పది బియ్యపురుగులను, ప్రత్రిగింజుల వేరవరములను స్థాపింతురు. అందువలన వడ్లు ప్రత్రిగింజులకలము ధనములేక నందర్శనముల కొన్నిదినములు మరలనుకట్టికేయును. అటులైనను తమకుచాల లాభము కచ్చుచున్నదందున.

సంస్థానాధీశులు పెంపట్ల జేయుటకు వలయు "గా" వైలు" అను బొగ్గు సంబంధపదార్థము లభించు గనులను త్రిలింగింపవలయును. ఉత్కలసాళి, గుండునూలు, నూలు, చేయు యంత్రీకాలముల శ్రీయుత తాత్పర్యముల కంపెనీవారు సులభముగ నేర్పాటుచేయగలరు రదియు, చేయుచు రదియు నా స్పార్శన. కొంతకాలము క్రిందట బిస్కెరులు చేయు యంత్రీకాలముల స్థాపించి హిందూ బిస్కెరులు విక్రయించు నుండిరి. ఇప్పుడెనికూడ యుదయించి.

ఒక సంస్థానాధీపతికి పిట్టి యంత్రీకాలస్థాపనకు కలయు పెట్టుబడిని పెట్టుటకు ధైర్యము చాలక మున్నచో ఉత్తర సర్కారులతో మన్న పదిమంది సంస్థానాధీపతులు కలిసి యొక బట్టల నేతముయంత్రీకాలమును స్థాపితములారా మహామహులగా! ఇట్టి మహామహాకార్యమున కేల నమకట్టుకు? ఉత్తర సర్కారులలోని సంస్థానాధీపతులు వలయుచుచుచునకు వచ్చుచుందురు గాన గౌరవనీయనభ్యులలో కొందరు జేతవకారధునిలును నడుము కట్టి సంస్థానాధీపతుల సమీపించి యంత్రీకాలము నిర్మాణమునకు ప్రయత్నించు తప్పక సఫల మనోరథము కాగలరని నా నమ్మకము. యుద్ధసమయము కనుక యంత్రీకాలముల చాలపీయముగ ఆత్మమున్నవనిచేతా. శ్రీయుత తాతాగారి కంపెనీ వారు యంత్రీకాలములను చేయుచున్నారని విందును. వారి యెద్ద యంత్రీకాలముల వత్తు గానే లభింపగలవు. కావన్నను యంత్రీకాలముల స్థాపనకై వలయు జేతవనను సంస్థానాధీపతులను జేతాధికారులను నమ్మకము గల గారినివర్పరచి భాగస్వాములు గాదలచినవారు భాగముల కొక్కిరికికి నూరు రూపాయలవంతుల దరఖాస్తుల పంపుతే ప్రయత్నించినచో కొన్ని మామములలో పెన్నికొట్ట విలువగల పెట్టుబడి యేర్పడదు. ఇంతలో యుద్ధము ముగియగ నే యంత్రీకాలము నిర్మాణమునకు స్పార్శించింపవచ్చును. అనేకకరముల యంత్రీకాలములను స్థాపింపవచ్చును. అందువలన సంస్థానాధీపతులు చాల లాభము పడయగలరు.

రానున్న ఎండకాలము నెలపుడినములలో గౌరవనీయ నభ్యులతో చాలమందియును ధనవంతులును సంస్థానాధీపతులును నీలగిరి కొండలలో తప్పక సమాజేతము కాగలరు. యంత్రీకాలములకంపెనీ యేర్పరుచుటకు తగుయోచనల చేయుటకు నదియే మంచికరణము. ఇందరు మరల నొకచోట కూడుట సంభవించదు.

కమ్మతావుల వెదచల్లునది సువాసన ద్రవ్య రాజము

ఆరోగ్యము స్పింట్ కలిపినది కాదు. నుగంధపుష్పములరసము. నూలుగురించువులు చేతిగుడ్డపై తేసికొనినచో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. జేతసానితము నందవలె నానందము కలిగించగలదు.
మెలిమి సీసా 1-8 ... 0-8-0
,, మధ్యరకం ,, ... 0-12-0
,, పెద్దసీసా ,, ... 2-0-0
నుగంధ కార్డు ,, ... 0-1-0
వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.
సోలుపింట్లు:—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
నెం 158 జూమారునీడు, బొంబాయి.
మదరాసు ఏజంట్లు:— మెహతా పురుషోత్తంమూర్తి,
నెం 29, వై. నాటకార్ రోడ్, పూలంగడిమిమఠం, మదరాసు.

యంత్రీకాలములు జేతమునందంతయు ఈరీతిక స్థాపితములైనచో మనయందవలసిన దోర్బాగ్యము తప్పిపోవును. కర్మాగారములను యంత్రీకాలముల జేతమెల్లడల జేదజల్లనలయును అందరు స్వదేశీవస్తువులనే యుపయోగింప కలయును. అట్లు చేయని వారిని దూషింతుమనుచు బాంభికపురచనులతోడ పెన్నికల యేండ్లుసభాస్థులు నుపస్యసించినను ఇనుమకయైన ప్రయోజనమున్నట్లు కన్పియు.

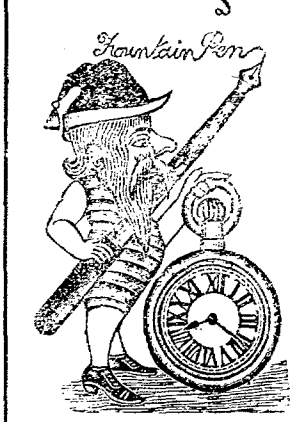
ఈవిషయమై మహిందూదేశాధీపతులు పూనికనహించి పరిచేసినగాని ప్రయోజనము లేదు. వారల కీర్తిమయమైన చక్కగ నిజమందుకు తగిన మాతృ నేతాధురంధరులతో బ్రేజ్ వదలి కష్టనిష్ఠులముల కొన్ని వ్యయమునక సంఘముల పక్షమునగాని లేక మండలసభల యుతులవ్యయములమీద గాని సంస్థానాధీపతులచేతకు బోయి వారల కీర్తిములని బీదించి యంత్రీకాలముల స్థాపింప పూనికతోడ కార్యక్రమముల జరుప కలయు.

కాగితములు, నిప్పు పెట్టెలు, గ్లాసు సామానులతో ముఖ్యము గ చి మ్మిలు, పె న గుడ్డు, క ల ములు ఉత్కల సాళిలు, మరమేనులు, కా లి కో, పె పెప్పర మెంటు బిల్లులు, బిస్కెరులు, 60 వ నంబరు నూలుతో జనుకు జేక తరుముగ నేసిన 50 అంబళ్ళములు పెట్టుకల నుల్లుతానులు, మొదలగు వరసర వస్తువుల తయారచేయు యంత్రీకాలములు యున్నందు స్థాపింపవలయు. ఈవస్తువులు మొదట కొంచెము ప్రియమైనను లభించినచట్టుకు స్వదేశీవస్తువులే గాని యితరముల నుపయోగింపవలసి దీక్ష ప్రతి భావితముల చుచోసేను చక్కగ నావించియుండుటచే స్వదేశీ వస్తువులు కమ్మకాక మారు. కొంతకాలము క్రిందట కొన్ని స్వదేశీవస్తువులు బకానులతో దొరకుచుండెడివి. ఇప్పుడెనికూడ నానా విశేషాభివృద్ధి యొకటిని మాయమైనది. ముఖ్యకారణము స్వదేశీవస్తువుల లభింపకుండుటయే గాని యితరము కాదు.

ఉత్తరసర్కారులకు సమీపమునన్న ప్రత్రిగింజుల నూనెము యంత్రీకాలములెచ్చుట నున్నచో బిస్కెరులు చేయు యంత్రీకాలములెచ్చుటనున్నచో మాచడుగు లీ వత్తికారత్న ముఖమున శీఘ్రముగ వెల్లడింతురు గాక. — ఓక విలేఖకుడు.

త్వగవడు! మంచిలాభము.

బహుమతి. "లంకన్ స్వీసుపాకెట్టు గడియారము"

ఈ గడియారము మేము ప్రత్యేకముగా సీమలో నంది కప్పించి యున్నాము. ఇది మామట కందమై తల బీకమును దెచ్చు పూర్వ అను గ్లాసు దూమును కలిగి బహుశాశ్చయైన పవిత్రో జేయుట యిందున. ఇది ఇంగ్లీషు మాదిరి గడియారము. అనేక గడియారములు నిర్మయించి మి. మా కంపెనీ చేరు ప్రఖ్యాతి పొందవలెనని రూ 2-0-0 ఖరీదుగల మేలైన ఫౌంటెన్ పేనా ఇశాముగా పంపించబడును. గడియారము ఫౌంటెన్ పేనాతో క్రియం రూ 3-0-0 వి. చార్జి 0.5-0 ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రదేశ్ చందాదారులకు మాత్రము ఇర్బవడు. వి. పత్రిక నెలబడునెల వెలువలయును. పి. ఎ. ఎస్. వాకి. నెం. 8 ఇకల్పకపేటి, మదరాసు

ఆహ్వాదిత బహు (రిజిస్టర్)

ఆరోగ్యము స్పింట్ కలిపినది కాదు. నుగంధపుష్పములరసము. నూలుగురించువులు చేతిగుడ్డపై తేసికొనినచో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. జేతసానితము నందవలె నానందము కలిగించగలదు.
మెలిమి సీసా 1-8 ... 0-8-0
,, మధ్యరకం ,, ... 0-12-0
,, పెద్దసీసా ,, ... 2-0-0
నుగంధ కార్డు ,, ... 0-1-0
వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.
సోలుపింట్లు:—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
నెం 158 జూమారునీడు, బొంబాయి.
మదరాసు ఏజంట్లు:— మెహతా పురుషోత్తంమూర్తి,
నెం 29, వై. నాటకార్ రోడ్, పూలంగడిమిమఠం, మదరాసు.

చతుర్థాంధ్ర మహాజనసభ

నేడు కాకినాడలో సమావేశమగుట

అభ్యవసాధాత్మకముల, సభాధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు

(మాస్ట్రీయ విలేజుల నిర్వహణ)

(మాస్ట్రీయ విలేజుల నిర్వహణ)

కాకినాడ మే 8. — (సా 4-20) ఆంధ్రమహాజన

సభ సభ్యులనుండి రెండు గంటలకు సమావేశమైనది. ఆసర
లను సభ్యులు, ఉపాధ్యక్షుల ఆంధ్రమహాజన సమావేశము
అధ్యక్షులు సభాసభ్యులను వచ్చిరి. అధ్యక్షుల ప్రకటన
పోలవరం జమీందారుగారు, పీఠాధ్యక్షులు రాజగోపా
ఉపాధ్యక్షులు, సభాసభ్యులను మనోహరముగ నటించుటచే
యించెను. ప్రతిభాత్మకముల మే 8వ రోజున బడినది.
ఉపాధ్యక్షులనుండి ప్రతిభాత్మకముల వచ్చియుండిరి. కాకినాడ
కారాముల రెడ్డిగారు, ఒంగోలు మునపరుల గారు, బెజవా
డ మునపరుల గారు, ఆసరలను కర్మ గారు, సభ సభ్యులను
రి. అన్ని జిల్లాలనుండి ప్రతిభాత్మకముల వచ్చియుండిరి. సభ
మాస్ట్రీయ విలేజులనుండి వచ్చియుండిరి. ప్రతి
సభ్యుల సంఖ్య 1000 ముండును. సభాసభ్యులను ఉపా
ధ్యక్షులను, హిందువులను, బ్రాహ్మణులను, అరవ్య
సమాజములను వైకృతములను చేసిరి. — (తెలివలన)

సగర సంకీర్తనము.

(మాస్ట్రీయ విలేజుల నిర్వహణ)

కాకినాడ మే 8. — ఆంధ్రమహాజన సభ ప్రాంతికాలో
కృపా సేవించుచున్నది. ఆంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను
జేసినది. ఇంకా ఆంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ
రైతులనుండి వచ్చియుండిరి. ప్రతిభాత్మకముల వచ్చియుండిరి.
మహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి.
అసరలను కర్మ గారు, ఆసరలను కర్మ గారు, ఆసరలను కర్మ గారు,
వచ్చియుండిరి. సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి.
ఉపాధ్యక్షులను, హిందువులను, బ్రాహ్మణులను, అరవ్య
సమాజములను వైకృతములను చేసిరి. — (తెలివలన)

మహాజన సభ సేవించుచున్నది. ఆంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను

సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి. సభ సభ్యులను

ఆంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి. సభ సభ్యులను

కాకినాడ మే 8. — ఆంధ్రమహాజన సభ ప్రాంతికాలో
కృపా సేవించుచున్నది. ఆంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను
జేసినది. ఇంకా ఆంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ
రైతులనుండి వచ్చియుండిరి. ప్రతిభాత్మకముల వచ్చియుండిరి.
మహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి.
అసరలను కర్మ గారు, ఆసరలను కర్మ గారు, ఆసరలను కర్మ గారు,
వచ్చియుండిరి. సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి.
ఉపాధ్యక్షులను, హిందువులను, బ్రాహ్మణులను, అరవ్య
సమాజములను వైకృతములను చేసిరి. — (తెలివలన)

అంధ్రమహాజన సభ

కాకినాడ మే 8. — ఆంధ్రమహాజన సభ ప్రాంతికాలో
కృపా సేవించుచున్నది. ఆంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను
జేసినది. ఇంకా ఆంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ
రైతులనుండి వచ్చియుండిరి. ప్రతిభాత్మకముల వచ్చియుండిరి.
మహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి.
అసరలను కర్మ గారు, ఆసరలను కర్మ గారు, ఆసరలను కర్మ గారు,
వచ్చియుండిరి. సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి.
ఉపాధ్యక్షులను, హిందువులను, బ్రాహ్మణులను, అరవ్య
సమాజములను వైకృతములను చేసిరి. — (తెలివలన)

మే 8వ రోజున మహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి. సభ సభ్యులను

విజ్ఞాపన

విజ్ఞాపన

అంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి. సభ సభ్యులను

అంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి. సభ సభ్యులను

అంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి. సభ సభ్యులను

అంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి. సభ సభ్యులను

అంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి. సభ సభ్యులను

అంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి. సభ సభ్యులను

అంధ్రమహాజన సభ సభ్యులను నిర్వహణ రైతులనుండి వచ్చియుండిరి. సభ సభ్యులను

కాకి నాడలో నేడు సమావేశమైన చతుర్థాంధ్ర మహాసభ

సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు ఆనరబిలు కే. ఆర్. వి. కుమ్మరారావు బహద్దరుగారు, బి. ఏ. పోలవరము జమీందారు.

సభాధ్యక్షులగు రావుబహద్దరు ఆనరబిలు మోచర్ల రామచంద్రారావు పంతులుగారు

ప్రత్యేక గాఢాభిముఖ

భావలబ్ధి మన దేశమున ప్రత్యేక గాఢాభిముఖముగా విభజించి ఆయా గాఢాభిముఖ సంఘాధికార ప్రాప్తి కలుగజేసి గాని మన దేశముందు స్వరాజ్యమును స్థాపించుటకు సాధనము కలుగదు. జనము అన్యోన్యభిప్రాయములను గ్రహించి కలుగుటకు అన్యోన్య స్నేహభావము కలిగి యుండుటకు అన్యోన్యభిప్రాయము జెంది యుండుటకు ఈ అన్ని కారణములనను దృఢమైన విశ్వాసము జెంది అన్యోన్యము తమ తేమలాభములకు పాటుపడి పనిచేయుటకు ఒక్కటై యుండుటకు వారికి తమ యెల్ల తేమములకు పాటుపడుట కారణభూతమైన యభ్యుబంధము భావములకమై దిగాని యింకొకటి కాదు. ఒక్క భావ మాటాడువారినిండు అనుబంధమునటి అనుబంధము స్నేహమునటి స్నేహము లేకుండు మాతృభావము మాటలాడువారి నుడదు. కాబట్టి జనల మాతృభావములబట్టి ప్రత్యేక గాఢాభిముఖములను ఆయా గాఢాభిముఖ స్వతంత్రాధికార మొనరుట దేశక్షేమము కల్పించుట. అందులకు మనదేశమునకు కలగలదునది మిక్కిలి భగ్యబుద్ధితో పరిపాలించుచు మనకు అనేకవిధముల అభివృద్ధిలకు దెచ్చియు మనదేశమున అనేకవిధముల బాధలను బోర్తవ్వకుండు చింతగలిగియు మనలందఱిం జూచుచు వారిగు ఒక్క జాతివాడగు ఒక్క భావము గలవాడగు జేయుట కన్న ముఖ్యమైనది. కాబట్టి ఏభావమును గ్రహించి ఆభావ మాతృభావ గాగల ప్రజలవై స్వతంత్రాధికార ప్రాప్తి కలుగజేయుట యుచితముగాని నాకుగెను భావము మాతృభావము గాగల ప్రజలందఱి ఒక్క గాఢాభిముఖ ఆరాధ్యమందలి ప్రజల స్వతంత్రాధికారములను ఆరాధ్యమందు ఏభావ మాటాడువానికి సంబంధించునది అమోదదాయికను నుండదు. ఈ తత్వము ఈ వ్యాసమును జక్కగా గ్రహించి, హిందూదేశ మంతయు భావలను బట్టి ప్రత్యేక గాఢాభిముఖముగా విభజింపబడుట స్వరాజ్యలాభములకుటకు యభ్యుసాధనము అనునది మొక్కరము. అందుకు సామోదించక తప్పదు. కాబట్టి ఉద్వేగితో జూచి ఈవిషయమును గూర్చి మారాలోచనము జరుపందల ఈయంధ్రోద్యమము దేశాభివృద్ధికి స్వరాజ్యలాభ ప్రాప్తిని ప్రజాభివృద్ధికి సాధనభూతమయి అట్టి యభ్యుసాధనము చెప్పబడు అనేకములకు చరిత్రాధారములు దేశాంతరాజ్యాంగ సాధ్యములను గాజ్యాంగ మిమాంసా తత్వనిర్ధారములు గలవని నిశ్చయముగా చెప్పవచ్చును. కాని ఈ ఆంధ్రోద్యమము ప్రయోజనపరిమితమైన దుండు అనునది మొదలయి స్వాభిమానులను ఉద్వేగలనను కల్పితమొదలయిగాని, దేశాభిమానులవై జాతిమతద్వేషముల కల్పించి నిరసాభివృద్ధిజనిత స్వలాభాంక్షలను స్వ ప్రాప్తిని నిర్ధారించుటకు ఏర్పాటు పడబడినదనిగాని, ఆంధ్రులకు కష్టముల దొరకినను వారివృద్ధికింకె ఎక్కువగా జెందిండు

కలుగుటకు సాధనము తేర్చుచుటకును మన గాఢాభిముఖములను ఆంధ్రోద్యమ యభివృద్ధి మట్టపజుచునదిగా జేయుటకు ప్రజతత్వములతో నిదియొకటి యింకొకటి ఎంతమాత్రమును దలంపరాదు. ఈ ఆంధ్రోద్యమము యొక్క ఉద్దేశములను తత్వములను మిగుల వ్యాఖ్యానములైనవియు భగ్యములైనవియు రాజ్యాంగ ప్రాప్తిని గుణములైనవియు నిశ్చయముగా దలంపరుట యున్నది. ఈ ఆంధ్రోద్యమము ప్రభుత్వము అనేకవిధములగా పరిశీలించి పరిశీలించి అత్యవసరమైనవిలో జూచి మన దేశవిధములగా వినిపించి దీనితత్వములను ఉద్దేశములను అనేకవిధములగా దూర్చిపెట్టి యోచించి ఇందులకు కలుగు లాభాప్తములను గూర్చి మారాలోచనముచేసి చారింపించిరి. కాని దీనిలకు ఇంకొక విషయము మన గాని సామ్యము కీ మన గాని తేక సోవుట యే గాక యిందు అనేకవిధములలాభములు దేశాభివృద్ధికి సాధనములు కలవని ఇప్పుడిప్పుడు మనచాకి బోధపడుచున్నది. ప్రభుత్వమును కొందఱికి మద్దతును అనునది మొదలగు అసంభావితమైనదిగను మారాలోచనము మారదృష్టిమొలచి యింతవలములను సంకల్పించబడినదియు. మిగిలినదికి ప్రస్తుత కాలమునకు మొదలి కాదనియు జనల మనస్సులందు దివ్యదీప్తము అంతరించ బలపడుచున్న ఏకీభార బుద్ధికి విగుఢమైనదియు, నికొందరికి ఆసాధ్యమైనవియునుటకు జేయుట కొంతవ్యర్థము. ఇందు అవివేక ప్రయత్నమయియు, ఇందులకు నిశ్చయముగా సంభవించు వ్యయము పోయియు నిందుకును పరిగణించుట దేశాభిమానులవై యసంగతమై యున్నది. మరొకందఱికి దేశక్షేమము లాభము కలుగునని మద్దతుతో నిష్కారణముగా తీరమాన్వించి పోయి కష్టములను గొలిచి యున్నవారు సాధనమొదలయి తెలుగుజాతికి అభివృద్ధి కలుగకపోవుట యటుండ మన కలుగుట యందు నిరసిజలాలవారికింకె వీరికింకాద కారణభూతమగునదియు, మరొకందరికి ఆంధ్రుల యవివేకములను తమకు ఇతరులకును గూడ నష్టము కలిగించుటకు పుట్టి యొక పిదగ్గినాయునటి దుండు పలువురు పలువిధములగా దీంకొన్న మాటలాడ జొచ్చిరి. దీనిం దలచినంతమాత్రమును మన యాంధ్రులలో కొందరి వ్యూహమును దేశవిధములగు భయమును అనుమానమును జూచి వారి దేశాభిమానము జొచ్చెను. ఈ ఆంధ్రోద్యమము కాలరాక్షసివలె తలచిపోసికొని దేశమంతటను స్వేచ్ఛగా దిగుచు మనదేశమును బాడుచేయుటకు పుట్టి గొప్పపిదమని కొందఱు కొంతకాలమునకు భయపడుచునే యున్నారు.

కొందరి పరిహాసము.

మన గాని సరసభావములకు చతురము కొందరు ఆంధ్రోద్యమమును గూర్చి నేలచేయుచు నిందులకు నష్టమును సాధింపమని మాత్రము తలపక ఆంధ్రుల కెట్టి తిరుగును గూర్చియు వారి పిచ్చి అభిప్రాయము

ను ను గూర్చియు నిశ్చయము ఆంధ్రుల కేయునున్న ప్రయత్నమును మాన్పవలయుగా పరిగణించుచుండిరి. కాని ఈ ఆంధ్రోద్యమము మిక్కిలి వ్యాపకమైనదియు భగ్య సిద్ధిలయిన నీతిమంతమైనదియు నగుటచేత ఈ పరిహాసములకు ఈ గాఢాభిముఖములకు ఎత్తివెచ్చు మాటలకు ఇంకొక విషయము నగునది యింతవలె భగ్యమును వ్యాపకమైనదియు కొంతమైన గోలుక కీలకముగా వాటికి దిండిన ప్రభుత్వమును మాంధ్రోదేశ మంతటను నలవొని యాంధ్రుల యుత్సాహమునకు ప్రీతికలిగి అమోదమునకు సాత్తిమైనది. ఈ ఆంధ్రోద్యమము యొక్క కార్యక్రమములను నిప్పుటికి కొంచెమెక్కువ తక్కువగా నందఱికి సామోదకమైనది. ప్రత్యేకాంధ్ర గాఢాభిముఖము గూర్చి మన గానిలో నికను అభిప్రాయభేదము కొంతయున్నను దీని మాద్యేక్షము మాత్రమే నది చే నామోదకకరముగను అత్యవసరముగను ఆంధ్రుల శ్రేయోభివృద్ధికి సాధనముగను నిశ్చయముగా నమ్మబడుచున్నది. తెలుగుజాతి అన్నింటిని గలిపి ప్రత్యేకాంధ్ర గాఢాభిముఖములకు ఆంధ్రులకు శ్రేయోభివృద్ధికిని మన గాని మోదించి అనివయమును ప్రస్తుత సాధ్యముగా మాత్రము అంగీకరించి తివ్యమును మొదలి ప్రయత్నముల మాత్రము జేయుటకు తేర్చుటకు యుచితముగాదని చెప్పుచుండిరి.

ప్రజాసమ్మతి.

ఈయొక్క విషయమును దక్ష ఆంధ్రులలో ఆంధ్రోద్యమ కార్యక్రమమును భిన్నాభిప్రాయ మేరియు లేదు. ఈ యుద్యమము గూర్చి ప్రభుత్వమును వారివోచి భావములన్నిటి. వీరి కార్యక్రమముల కేటము విద్యాంశముక మైట్టియు సుముఖముక మైట్టియు కార్యముల యందుమాత్రమే వినియోగించు టుచితమని మనకాదు అభిప్రాయమిది. తిరువాతి అదృష్టముగా సంకీర్ణంపలచింప ప్రత్యేకాంధ్ర గాఢాభిముఖములకు తప్ప తనితరములను విషయముల గూర్చి మనకాదను నేకగీతముల విభిన్నాయుతో ను ముమోద అను చాటిండుచునే యున్నాడు. ఈ ఆంధ్రోద్యమము యొక్కనే దీ ప్రకృతినిబట్టియు వీరి కొధాంధ్రులముల ప్రజలముల దేశమంతట విద్యుంతుల బట్టియు రాజకీయ ప్రజాసాక్షాత్త పద్ధతులముల బట్టియు నేర్పడి నతీరమే నాచాటి భిన్నాభిప్రాయముల బ్రజలములముల నెల నెలకును మన కాలరాక్షసివలె వోయటకు మారక తమచాటి భిన్నాభిప్రాయముల కవిపాద వారంభించెను. ఈ వ్యవకాలముగా ఈ యుద్యమము విశేష పథిమును గూడక మన అనుమోదమును జనాభిరతిని బడయగలిగి, మిక్కిలి వ్యాపకమైనదియు పరస్పరమైనదియు నుచితమై యున్నవలె గూడికొన్ని యుద్యమముల కీర్తిపడినది ఆంధ్రుల యభివృద్ధిని జేయుచు కలిగించుటకు ఈ యుద్యమము యభ్యుమొదలయి హిందూ దేశమంతయు స్వతంత్రాధికారము

అప్పుడు కాక ప్రస్తుతమున్న మండలంభాగమును మార్చి భూమి ప్రయత్న మండలముగా విభజించుట యుక్తమా! అయితే జరిగవలసియున్నది. మన దేశమున ప్రస్తుతమున్న మండలములు అంగ్లేయు ప్రభుత్వారంభ దివసులలో అప్పటి స్థితివిబట్టి యే గుఱుపడినవి కాని సమయ క్రమాత్తరవిధానకయమున కుచిత నాలగు తద్దతులమీద యేర్పఱుపడి యుండలేకుండా కావున తత్సూత్ర విధానమున కగులగు రీతివిధము మన దేశమునందలి మండలములన్నింటిని మార్పుక తప్పదు. నేరినకడ చెప్పియున్న విధమున హిందూదేశము పలువిధములగు భావలను మాటలకునట్టియు ననేక విధములగు ఆచార భక్తులను కలిగి యున్నట్టియు అనేక ప్రకారములగు జాతి మతభేదములతో పూర్వ సంబంధమును కలిగియుండనట్టియు అనేక జాతుల వారిలో యేదను తెగల వారిలో యేదను నిండి యున్నది ఇప్పుడు మన దేశమునందలి మండలములుగూడ నీవిధముగానే అనేక భావలను మాటలకును అనేక జాతి మతములకల అనేకాచారములనున్న పలువిధములగు తెగలలో నిండియున్నవి ఈవిధముగానున్న ప్రస్తుతపు మండలములను శుద్ధాస్థితి నుండేముచి వారికి రాజ్యవ్యతీతత్రయ వ్యవహార స్వతంత్రతయు సంపూర్ణముగా నిచ్చి సమయక్రమాత్తర విధానకయమున ప్రయోగింపఁ జూచుట సాధ్యము కాదు. ఇంతేకాక ఆయా మండలముల నుందలి జనులకు కొన్ని కొన్ని పట్ల సప్రదానముగా నుండి ప్రభాత్యేను లాభములను నమ్మ కలిగించినను గలిగియును. ఇప్పుడున్న మండలములు అనేకవిధములగు సంస్థలగుల వాగరకతయు ఫలి వృద్ధియుగల జనులచే నిండియున్నవి. ఇట్టివారి నందఱిని కలిపి ఒక్క రాష్ట్రమునందు జేర్చుచుండల అభివృద్ధియందు కొంతపడియున్నవారికి వచ్చుకాని లాభముండదు మన వారిలో కొందరు మనదేశమునందలి మండలములన్నింటిని భూమి ప్రయత్న రాష్ట్రముగా మార్చియెడల నిజముగా లాభముకలుగునా! లేదా! మరియు నందేహించుచున్నాను. హిందూ దేశమునందు సంపూర్ణ జిల్లాధికారమును వ్యవహారాధికారమును గల మండలములు కలదిగా జేరుట ధృత ఖండమును సమయక్రమాత్తర విధాన నిర్ధారణకరములుగా సమయక్రమాత్తర విధాన విధానములనుగా చేయుట దేశక్షేమ కరమని యంగీకరింపుచు భూమి ప్రయత్న విభజన ప్రస్తుత మనవరమా! కాదా! అని సందేహము వారికింకను బాధించుచు నుటచే ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రకల్ప మిప్పుడు అంతగా అభివృద్ధిపడగదని నుండునూర్చి మనవారు త్యేషవలసినిది లేదనియు ఫలితాత్మకమయినాను. నాటియు ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర మేర్పఱుపడిన యెడల విస్తీర్ణమునకు జనాక్షిప్తతయందను నది చిన్నదై జైతిత్యమున శారితకమున భయము నానికి కలుదు. వారి అభివృద్ధియు కలలను తిప్పుచెప్పటకు నీలలేదు. అట్టిమభివృద్ధియు కలిగినను అట్టివారు కూడ ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రరచన ప్రస్తుత మాదర్శనసూత్రముగా సంగీరింపదగునని స్పష్టముగా జెప్పమనెయ్యారు. ఆదర్శములు సంపూర్ణ ఫలప్రాప్తికి వచ్చుటకును జనుల యుద్దేశములు ఫలించుటకును ఇంత కాలమువచ్చునని కాని ఇంతకాలము కాలముయని కానివలగు చెప్పగలకు. ము యోగ్యములను ఉద్దేశములను స్వీకరముగా ఫలప్రాప్తికి వచ్చుచు భర్తయు విభాగమును మనకు లేనియెడల మన యుత్సాహమును గాగ్య వేశయచదనకులముగు ప్రయత్నియుచేయుట కభివేశమును పురుష ప్రయత్నియును యుండలేరవు. అట్టి పురుష ప్రయత్నియు లేనివో కార్యసాధకత కల్గనే కల్గదు. కాబట్టి ఆదర్శములు వాస్తవముగా నున్నప్పుడు ప్రాయములనిగాని గొంతేరమ్మ కోర్కెలనిగాని, తలపగారు కనుక ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర విభజనము ప్రస్తుత మాదర్శనముగా బుగడింపబడినను నున్నప్పుడు ప్రాయమును గొంతేరమ్మ కోర్కెల నంటిదిగాదనియు, ఇంతదేశముల చరిత్రాంశములను స్థితగతులును మనము గ్రహించి ముఖ్యధర్మానుంట్టి యాచిను కేరల మలభ్యయోగము కాదనియు, వినిశ్చయముగా కెప్పువచ్చును. పున నీయాదర్శము సంపూర్ణ ఫలప్రాప్తికి నుండుటకు మనవారి కోర్కెల ననుసరించి ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర మేర్పడుటకు మును ఆంధ్రులలో నేకభావబుద్ధి యలవడుటకు వాస్తవికముప్పటికంటె అభివృద్ధిశానికి వచ్చి వారి కభ్యుదయసాధిప్తి చేకూరుటకును వారియొద్ద విభాగమును అతి గౌరవమును దృఢమగుటకును మనము చాలుడని భూగర్భోపనివేశమనసి యున్నది. బిర్లాకు దేశమునందునలె మనదేశమును రాజకీయ కాలములవల వ్యరాజ్యము స్థాపించుటకు నీలలేదు. మన దేశస్థితి విగ్రాంధురూటిది కాదు. మనదేశ ప్రజలలో ఆత్మగౌరవమును ఏకీభావబుద్ధియు అభివృద్ధి సొందవల

యొక దృఢనిశ్చయబుద్ధియు నుండుకలగవలెను. అట్టివి కలగుటకు ఒకరి యభిప్రాయము లొకరు తెలిసికొనుటకును ఆ న్యోజ్యభిమాన మందరించుటకును భావయే ఆధారముగావున భావనబట్టి రాష్ట్రములును మండలములును ఏర్పడినగాని ఆయా రాష్ట్రములును మండలములును ఆర్య గౌరవమును స్వాభిమానమును ఉద్ధరింపిరియ. కావదుకొనుట తటస్థము. ప్రజలను శ్రేయశేరు బాతులుగా వివిధములగు తెలుగు విభజించుటగాని అట్టి విభాగములబట్టి ప్రత్యేకరాష్ట్రముల గల్పించుటగాని సాధ్యముకాదు.

కనుక సుయక్త మాత్రధానకర్తనుగా భరత ఖండము సుయక్త రాష్ట్రము క్రమాగా చేయబడుటకు భావప్రయుక్త విభజన మొక్కటియే వ్యాప్తమైన సాధనముగా గన్పించుచున్నది. తత్కాలాంతర పరిజ్ఞాన బుద్ధి బట్టియు తత్కాలాంతర లాభజ్ఞానము బట్టియు మనచరిత్ర గొండటికి ఈ ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర విభాగ విషయ మాదర్శనమా క్రమాగా నంగీకారమై ప్రచుల్నితము గాకపోయినను సుయక్తరాష్ట్రరూప భావఖండముగను స్వరాజ్యసాప్తి యంతముగను మనశేషమును చేయుటకు సాధనముకాదని కాల్పన చెప్పబారు. కాబట్టి ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర విభాగ విషయమై నిశ్చయముగా మన యభిప్రాయములను చెప్పుటకు సందేహించవలసిన యాటంకము లేదు.

హిందూ శాఖాసంఘము యితరమండలములగుడ పరిపాలన సౌకర్య మాలావించియే కల్పింపబడినదిగాని భావను బట్టిగాని సహేతుకమైన మఱి యే యితరశాఖావ్యతిరేకగాని యంతమాత్రా మేర్పడుటచే యందలేదని విశ్వప్రమాగా కన్పించుచున్నది. కనుక ప్రస్తుతరాష్ట్రవిభజనము యర్హ భావప్రయుక్తరాష్ట్రములు కల్పించుటచే నవి ఆయా రాష్ట్రప్రజలు శ్రేయోభివృద్ధికిని లాభప్రాప్తికిని కారణభూతమగుటయే కాక ఆయా రాష్ట్ర ప్రజలయందలి ఎక్కువ వికాసశక్తియు ఏకీభావబుద్ధియు దృఢగుటకు కారణమగును. జనసంఖ్యనుబట్టియు వైశాల్యమునుబట్టియు రాష్ట్రములేర్పడుటకులన పూర్తిండు శేషమందు జనులకుగలిగిన యసంతుష్టియు శేషమునకుగలిగిన నష్టమును మిరలెనుగనిది కాదు. పూర్తిండు శేషము రాజ్యవిప్లవము కలిగినతరువాత ఆ శేషమును ఓడిపోయినశేషములై బరిగడించి కేవలము జన సంఖ్యనుబట్టియు వైశాల్యమునుబట్టియు మండల విభాగము చేయబడిన సంగతియు అట్టి విభజనములకు గలిగిన నష్టములును ప్రజల యసంతుష్టియు మిరలెనుగనిది కాదు. హిందూ శాఖా ఆంధ్రములచే జయింపబడినది చెప్పటకు వీలులేదు. కాబట్టి జయింపబడినశేషములై పరిపాలనసౌకర్యమునే యోజించి దానిని మొదట విభజించిన మండలవిభాగ మిప్పుడుచితియుగా గన్పించును. కాబట్టి స్వరాజ్యసాప్తికిని దాని కనుకను సుయక్త రాష్ట్రములకనుకను ప్రభుత్వధర్మమును బట్టి మనదేశమంతయు లోగి మండలవిభాగము చేయబడవలెను. అట్టివిభాగ మేర్పడుచున్నపుడు భావనబట్టి యేర్పడుటయు కనుక. కావున ఈయాంధ్రోద్యమము దురాలోచనము లేక జాతిప్రయుక్త భిన్నభావములను గలిగిన యాందోళన మని యెంతమాత్రము తలచుకూడదు.

ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రవిభజన యొకటికప్పు ఆంధ్రుల హాజరసభయొక్క కార్యక్రమమునందలి విషయములన్నియు ఆంధ్రులకంటెకు అదరదీయములనియు ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర విషయముమాత్రము భిన్నాభిప్రాయము లున్నవనియు నెరిగివరకే చెప్పియున్నాను. ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర కల్పనము ఇప్పుడనవసరమనియు అనచితిమనియు అందులన వ్యవహార విషయములైన ఖమ్మం మిక్కిలియెచ్చగుననియు అందులన తెలుగుజిల్లాలకు నష్టమేకాని లాభములేదనియు మనవారిలో కొందరియభిప్రాయము. వ్యవహారసంబంధము లయిన ఖమ్మం ఎక్కువగుటయే కాక ఆంధ్ర రాష్ట్రము వైశాల్యమునందును జనాక్షిప్తతయందును స్వప్రమే పోవుటకులన మంత్రాలోచన సభలోనూడిన గవర్నరు అధికారము క్రింద నుండుటకు వీలు పడక లేవేనెంట్లు గవర్నరు అధికారము క్రిందనో చీఫ్ కమిషనరు అధికారము క్రిందనో ఉండవలసి వచ్చుననియు కొందరు భావమునున్నాడు. ఈ యభిప్రాయములకు భయములను కేవలము నిర్దేశముకలెననియు చెప్పటకు వీలులేదు. ప్రస్తుత మాంధ్రోద్యమము ఇట్టి భిన్నాభిప్రాయముల ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర విషయమై వాద ప్రతివాదములు పెట్టుకొని తక్కిన విషయములను ఆశ్రితచేయరాదు. ఆంధ్రులు తక్కిన వారికంటె అభివృద్ధి నందు వెనుకబడి యున్నవారనియు వృద్ధియందు గాని ప్రయోజకత్వమునందు గాని ఇతరులకు దీనినివృత్తవారనియు చెప్పటకు నేను సమ్యుచితము గాని అభి

వృద్ధికి కారణభూతమగు సదుపాయముల కొన్ని వీరికి లేక పోవుటచేతను తక్కినవారు వీరికంటె ముందు అభివృద్ధికి రాగలుగు సదుపాయములను కలిగియుండుటచేతను వీరివీరి కొంచెము కొంతకడియేయున్నది. తెలుగుజిల్లాల మన రాజధానికి ముఖ్యకట్టమగు చెన్నపురిలో నులభ్యమగు పర్యాయ గురు పాయాదిసందర్భము కలిగియుండకపోవుటకులన తెలుగు జిల్లాల బీదనీతినిబట్టియు ఆంధ్రులయభివృద్ధి కొంత కొంతకడి యుండుటకు కారణముకలిగినది. కాని చెన్నపట్టణములో తెలుగు జిల్లాలకు ఆయాధూర్వములను పర్యాయగురుపాయములు సంపన్నములు ఏర్పడినది. మొదట వాణిజ్య అభివృద్ధిసంబంధమున యున్నది. ప్రస్తుత మాంధ్రులు పూర్వముకంటె వచీక విధముల నిభివృద్ధియందున్నారని చెప్పట కంతమాత్రము సందియములేదు. లా యింజనీరింగు వైద్యకాశ్రము అటవీ కాశ్రము, వాణిజ్యకాశ్రము, కృషికాశ్రము, మొదలగు కాశ్రములభ్యవేషములకు దగిన సదుపాయములు చెన్నపురి యందు దక్క తెలుగు జిల్లాలయందెందుల లేకపోవుటకులన ఆంధ్రుల విద్యాభివృద్ధికి ఆటంకము కలుగుచున్నది. ఈకాశ్రములకు సంబంధించిన కళాశాలలు ఒక్క పట్టణమునందే స్థాపించబడి అచ్చటనే ఆయా కళాశాలలకు ఆర్యులకనిపించు దుంపిన గాని ఆ కాశ్రములకు సంపూర్ణ పరిభ్రాత్యయనో సభ్యులందుటకు సాధ్యముకాదని దొరకముఖము ఈకళాశాల నొక్క చోటనే స్థాపించిరి. అందులన ఆయా కాశ్రములు నేర్పరాదుటకు మన యాంధ్రుల కకకాశము తక్కువైనది తెలుగుజిల్లాలలో నొక యాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మేర్పడుటకు యంతరమునను సత్వరశరణునియు గావర. పూర్వము కట్ట గార క్రిందటి సంవత్సరం చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారు పరిశ్రమింపడను నిమిషవృత్తు సభలో చెప్పిరి. శ్రీలక్ష్మణుల విద్యావిషయమునగూర్చియు పల్లీపట్టణపాఠశాల విషయమునగూర్చియు పరకలిసంఘముల యభివృద్ధింగుటింపియు మన మెక్కువ పాటుపడి వనిచేయవలసియున్నది. దొరకమువారి సాయముకూడ నిండవలెను మన కెక్కువగా గావలసి యున్నది ఆంధ్రుల యభివృద్ధివిషయమై యంతకు ననేక కార్యములు జనపరచనీయున్నవి. ఈవిషయము లన్నింటినిగూర్చి ఆంధ్రోద్యమము లోగి శ్రద్ధవహించియు యున్నది. కాబట్టి ఇప్పుడే ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రము కావలయునని అంతకు గుఱించియే మన కాలమంతయు వృధాపుచ్చక నిర్వికాదవిషయములగు తక్కినవానింగుటింది మనము శ్రద్ధవహించుట మంచిది.

కాని ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర మేర్పడుచున్నప్పుడు యభివృద్ధికి అత్యవశ్యకములగు కార్యములన్నియు వానియంతట నవియే చేకూరగలవని చెప్పట కంతమాత్రమును సందేహము లేదు. ఒక విధమయిన వైశాల్యమును జనాక్షిప్త నీతియుగల మండలము నుం త్రాగిచేచన సభలో గూడిన గవర్నరు క్రిందనుండుట తటస్థమగును. అంతకు కొంతకడియన్న మండలము లేవేనెంట్లు గవర్నరు అధికారములక్రింద గాని చీఫ్ కమిషనరు అధికారములక్రింద గాని యుండుట తటస్థమనినను మనవారిలోకలయమునను బాధించు ముండుటకులన ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రము కావలయునని కొంతకు సంతయుంచి భయపడుచున్నాను. వారి యభిప్రాయము వాస్తవమైనదైపో మనమిందలివిషయమై దూర్వప్రతిభా లోపించుట యంతయు. మంత్రాలోచన సభలోనూడిన గవర్నరు అధికారము లేవేనెంట్లుగవర్నరు అధికారముకంటె చీఫ్ కమిషనరు అధికారముకంటె అన్ని విధములచేతను కలుగజేయుచున్నదని చెప్పట కంతమాత్రమును సందియము లేదు. ఇప్పుడును 11 తెలుగుజిల్లాలను ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా చేసినయడల మనము ప్రస్తుతము అనుభవించుచున్న మంత్రాలోచనసభలోనూడియున్న గవర్నరు అధికారముచేయి లేవేనెంట్లుగవర్నరు అధికారముక్రిందనో చీఫ్ కమిషనరు అధికారముక్రిందనో యుండవలసికలవన తటస్థమగును. అట్టి అవస్థ తటస్థమగుటకులన వచ్చునట్లుమును ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర మేర్పడుటకులన వచ్చులాభములను దులయాచి మనము యోజించవలసియున్నది. అట్టి నష్టములు తటస్థించిన ఆంధ్ర రాష్ట్రముకలెక లేవేనెంట్లుగవర్నరు అధికారముక్రిందనో చీఫ్ కమిషనరు అధికారముక్రిందనో ఉండవలసికలవన సంపూర్ణమైనను మనకు ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రమే కావలయునని కొంతకొనుటకు అంతగా బలమైన కారణములుగాని పోతువులుగాని కన్పించవు. కాబట్టి ఇంకవిషయములను సాధన బాధకములను దూర్వప్రతిభాలోపించి కార్యములను సన్నిధిలము కావలయును. భావప్రయుక్తరాష్ట్రవిభజనము అత్యవశ్యమైనదనియు వ్యాపకమునదియు భరతఖండమున

దితరమండలములందున్న అనుభవకలనలను విద్యాభివృద్ధియను విశేషములను అంగీకరించుచున్నాను. తెలుగుజిల్లాలవారందరను ఇతరమండలములలో పెద్దలందరను నేటి గ్రీకముగా ఈవిషయము భిన్నాభిప్రాయములేక ఏకమన గుర్తులయి యుండునట్లు తటస్థమే చేయుచునభరతంట్ల గొప్పసభలో భావప్రయుక్తరాష్ట్రవిభాగము అత్యవసరమని యుద్దేశించుటకు సాధనము కార్యములను మనము పూనికతో చేయవలసియున్నది. అంతగాక మనవారిలో కొంత మంది పెద్దలభిప్రాయముచున్నట్లు ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రవిషయము ప్రస్తుత మాదర్శనముమాత్రముగా నుండునని కార్యములను నేగింపడక ఇంచుమచ్చములు తెలుగుజిల్లాలవారయందలి యభిప్రాయములను ఏకీభరింపజేయుటకులన ప్రయత్నించుచు అందుకు తగినకార్యములు చేయించుటకు మంచిది.

మొట్టికంటె విద్యాభివృద్ధియందును ఇంకను వచీక విషయములందును ప్రస్తుత మాంధ్రులకనిపించుచున్న దని చెప్పటకును గవర్నరుకులను విస్వప్రజలగు కార్యములనేకములు కల్పించుచున్నది. బందరులో జాతీయవిద్యాలయ స్థాపనమును ఆంధ్రోద్యమలో నచ్చుటచేత చేతపాతకాలల స్థాపనమును అనేక పట్టణములందును గ్రామములందును నీవదురు తటస్థించింది. భరతఖండము స్థాపనముచేత మఱియు పాంధ్రుల యభివృద్ధికి చేయబడుచున్న పరివిధములగు ప్రయత్నిములను ఆంధ్రోద్యమభివృద్ధికి తప్పక చాటించుచున్నదని గానిజమయిన సమ్యుక్తము.

మఱియు నీ మాంధ్రోద్యమములన మనగార్చి విభజనలచేతను నిభివృద్ధి కొందలమునన్న కోరికయు నుత్సాహమును అనేకవిధముల నానాటికి వృద్ధియగుచున్నది. ఏటేట జరుగుచున్న ఈ ఆంధ్రోద్యమసభాములను దూరముగా తెలుగుజిల్లాలలోనుండి ఒకరికొకరు అత్యవశ్యముగా మన మందర మొక్కచో కలసికొని మన పరిచయములను స్నేహములను అభిమానబుద్ధిని అభివృద్ధి పఱచుకొని దృఢకరముగా చేసికొనుటకు అందరము కలసి ఆంధ్రులయభివృద్ధికిని ఆంధ్రోద్యమమున దగిన ప్రయత్నములు గానించుటకు అకాశ మేర్పడింది కాబట్టి అనేక విధములచేత పాంధ్రులయందు ఏకీభావబుద్ధియు అత్యగౌరవమును ఏర్పడి తమ శ్రేయస్సు కొరకు చేయదగిన కార్యములను చేసికొనుటకు మనము సభిలాషము నుత్సాహమును ఒకవిధమయిన దృఢమైన ఏకీభావ బుద్ధియు నేర్పడింది. ఈ ఆంధ్రోద్యమము చేయవలెట్టివ విశేష కార్యములలో నేనానినైన సంపూర్ణముగను జనుకరముగను చేయగలిగినను లేకపోయినను ఇప్పుడే చేయగలిగిన కార్యములకంటె దాని గొంతును నకున చేతనీతికిని చాలుని స్పష్టముగా చెప్పుకొన్నాను. ఓంధ్రోద్యమము దగినదేశాంత్రాంతముల వికసించుచు ఆంధ్రోద్యమనే మాటలాడుచున్న ఆంధ్రులందరు ఇప్పుడు మన భావములలో ఒక్కేతెగవారమును స్వాభిప్రాయబుద్ధి యంతయు ఆంధ్రోద్యమోద్యమమున గోడై నాటుకడలెనుటకు కారణము వారి భావభిమానబుద్ధియేకదా!

ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రము సర్వముగాలభించు భాగ్యము మనకు లభించినను లభించకపోయినను ప్రస్తుతమున్న పట్టణలమంత్రా విషయమందే పనిచేయుటకు కార్యబుద్ధియు బుద్ధి మన కలిగి యుండునాత

ఈ ఆంధ్రోద్యమము సజీవమైనది. దీని వాస్తవమై మిక్కిలి బలకంమై సహేతుకమైన కాస్తాభిధారమైన కారణములు సాపించుచున్నవి. ఇదివిడిచిపెట్టి యావచ్చె నట్టియుటకు కారణములేకపోలేదు. కాబట్టి ఈ ప్రభావమును ఇది యంతరింపజేసి యాత్మగౌరవము ఆంధ్రుల శ్రేయోభివృద్ధికి అక సరము కార్యరచనా శక్త్యలబ్ధియు ఆంధ్రుల సువికారక నీతియు మంచులను మనకు సభిలాషయు మిక్కిలియు యుత్సాహమును ముం త్రాప్రతిభా మన్నతకరవిక దిచ్చుటకు కారణమగుటయే కాక భరతఖండమును స్వరాజ్యలాభప్రాప్తికిగూడ తోడైన కారణముననియు, ఈఆంధ్రోద్యమక్రియ ములంబించుటకులన భరతఖండమునందు సుయక్త రాష్ట్రవిభాన క్రియను అచిరకాలములో స్థాపితమగుననియు, మిరివిశేష లాభమును గల్గించి పూర్వో మియుత్సాహమును తట్టదలను విడువక పనిచేయుటకులననియు నమ్ముచు మనయందే శేషములను సత్వరముగా సఫలీకృతములు చేయవలయునని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

“సౌగంధిక గ్రంథకర్తలగు గుండు జగన్నాథము (కాకినాడలో) గారివద్ద పూర్వపు తెలుగు గ్రంథములు దొరకును”

విషయానుక్రమణిక.

గౌరవనీయ సంపాదకర్	2
జాతీయతాత్పర్యము	3
చతుర్థాంధ్ర మహాసభ	4-5-6-7
ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల	8
ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల	9
ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల	10
ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల	11
ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల	12
ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల	18, 14, 14, 14

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం. మే నెల 8-వ తేది

సోమవారము.

చతుర్థాంధ్ర మహాసభ.

"ఆంధ్రోద్యమము మిక్కిలి వ్యాపకమైనదియు భార్య పితృకలయు నీతిమంతమైనదియు నగుటవలన పరిహాసములను కుర్యాభ్యాసములను ఎత్తి పోషింపరాదు. ఇందువలన సంఘసేయక తన నైపుణ్యకర్మమును వ్యాపకమున కొంచె మైనా పాతక దీక్షనడక నానాటికి నివసించి పరివర్తనమునకు ఆంధ్రదేశ చరిత్రకు నలవడక నిలుచుకొని యుత్సాహమునకు పీఠికవి ఆమోదమునకు పాత్రమైనది."

ఈమాటలు కేటికొనము నాకినాడలో మహా నైభావమున జరిగినచుండు చతుర్థాంధ్ర మహాసభ కార్యక్రమ సమాధ్యక్షితు వహించిన శా. కొచ్చెర్ల కొట కృష్ణారావు బహదూరుగారి యుపన్యాసము గొప్పది. ఇం దొక్కపదమైనను అస్పృశంబని ఆంధ్ర దేశ పరిణామమును కొన్ని సంవత్సరములుగా కనిపెట్టినవా డెవ్వడైననగలడా? ఇంతచక్కగా నున కరిణామప్రవాహప్రభావంబులను నర్పించిన రాజుడు డాక్ట్రోయ్యను సమస్య నెంత సంపూర్ణముగా వివరించునో చదువు లాతనివ్యాసమును జరువకముందే గ్రహింపగలదు. కృష్ణారావు గారు ఆంధ్రోద్యమ సమస్యలలో సమస్యయగు నాంధ్ర రాష్ట్రానికోశనివేషముచేసి చేసిన యనర్గళచర్చచదివి పురోగమింపవలసియున్నది. నా రాక మించిన ఆధారభూమిని స్వీకరింపకులయును ఎంతటి యంత్రములును యోగించియు క్రుంగ జేయజాలరని నా మభిప్రాయము వారి నిమిష పు దృష్టితో సంకల్పించి ఏమి మూలాశీస నేమి నష్టము లుగనునో యని చూచు మాటకు లెక్కవేసికొనుచు నుపన్యాసంప లేదు. వారి యాదర్శము స్వరాజ్యాదర్శము. వారి స్వరాజ్య స్వరూప నిర్ణయము సంయుక్త విధాన తంత్రబద్ధము. స్వీట్జర్లాండు సంయుక్త రాష్ట్రములు, కెనడా, ఆస్ట్రేలియా, డిటీకాన్త్రీకా ఇత్యాదులు వారి నిదర్శనములు. 'నాలుగైదు భాషలు మాతృభాషలుగా (ల ప్రజల నందరిని ఒక్క రాష్ట్రమున కేర్చి ఆ రాష్ట్రమందలి ప్రజలకు స్వతంత్రాధికార మిచ్చుట' రాష్ట్రమందు ఏ భాష మూలలాడు వారికిని 'సంత'పెరిరముగను ఆమోదదాయకముగనునుండని వారి యభిప్రాయము. జనులు అన్యోగ్యాభిప్రాయములను గ్రహించ గలుగుటకును సోద్యోగ స్నేహభావము కలిగి యుండుటకును

అన్యోగ్యాభిమానమును చెంది యుండుటకును ఈ అన్ని కారణముల నలనను దృఢమైన యొక్క మును చెంది అన్యోగ్యము తమ జీవనలాభములకు పాటుపడి పనిచేయుటకు ఒక్క కుటుంబము వానివలె తమ యెల్లర జీవమునకు బాటుపడుట కును కారణభూతమైన ముఖ్యబంధము భాష, కాని ఇంకొకటి కాదనుట వారిమతము. సంయుక్త సూత్రవిధానము లనాది సిద్ధముగ మనదేశమందు మతమందును జాతీయందును రాజ్యతంత్రముల యందును వివిధోగపరచబడిన పని వారి నమ్మకము. మతాచారాదులు మనలను భిన్నుల నొనర్చుచుండుటచే వానిని సంయుక్తసూత్ర విధానమునకు పాత్రము లొనర్పరాదనియు భాష యొక్కటియే యాధార మనియు వారినావము. ఈ సంయోగ రహస్య మెగుంగనందున నెన్ని ప్రయత్నములు ఇదివరకు జరిగినను ఆయ్యవి దేశభిమానమును దేశ సేవాతత్పరతను కల్పించిన వనుట నిజమైనను ఐక్యభావమును సమకూర్చలేదట! నా మనస్సున కిది మిక్కిలి యనుగుణవాదముగా తోచుచున్నది. దేశభాషాధార విగహిత ప్రయత్నము లగుటచే నింత దనుక ప్రయత్నము లెల్లము పై నల్లరతో నిలచిపోయి ప్రజలలో ని నిజమగు జీవ కళను విజృంభింప జేయలేకపోయిన వనుట నిక్కువము. ఈ ఎల్లకారణములను బట్టి శా. కృష్ణారావు గారు ఆంధ్రరాష్ట్రాదర్శమును ఆదర్శమని కొండ శిఖరముమీదికి ప్రోసివేయరాదని హెచ్చరించి నారు ఇంత గట్టిగా ఆంధ్రరాష్ట్రప్రశంసను చేసి యును గూడ శా. కృష్ణారావుగారు గవర్నరు మనకు ప్రాప్తు డగునా లెప్పి నెండు గవర్నరు కమిషనరు మాత్ర మేగతి యగునా ఆర్థికాభ్యంతరములు నిలుచునా గును సందర్భములలో ఆంధ్రరాష్ట్రవ్యతిరేకులు వివరతార్థము తీయు భంగివి నువన్యసింది యుండుట మాకు కొంచెము విపాదము కలిగించు చున్నది. బొంబాయి జన సంఖ్యతో ఆంధ్రమండలముల జనసంఖ్య మెక్క పర్యాయము పోల్చిచూచి యుండినయెడల మనకు ఛీఫ్ కమిషనరు గతిగాగలడను సందేహమా నిమేషముననే మాయమయి యుండును. లెప్పి నెండు గవర్నరుగను గూడ కార్యాలయ సభలు కలవచుటను పూరించుకొనియుండినయెడల రానుండు స్వతంత్రతర పరిస్థితులను ఒక్క తృప్తికాలము ఊహించుకొని యుండిన యెడల గవర్నరు లేకుండుట యొకవేళ తటస్థించినను నష్టము లేదనుట వ్యక్తమయి యుండును. ఇక ఆర్థిక సమస్యలకు తాము నిదర్శనముగా పెట్టుకొనిన స్వీట్జర్లాండు నేని మనదేశమున మనకంటి ముందర పరిపాలితము లగుచుండు మైసూరు బహదూరనేని జ్ఞానము తెచ్చికొనిన యెడల ననుమానములు వాసి యుండ గలవు. కృష్ణారావుగారి యుపన్యాసమునుండి నేటి సభ కధ్యక్షుత పహించియుండు శా. రావుబహదూరు మోచర్ల రామచంద్ర రావుగారి యుపన్యాసమునకు దిగితిమేని ఇంత కంటె నెంతో హింసపరిస్థితి కానవచ్చుట విచారకరము. ఏను ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయమును గురించి వివరించుచో అధికార స్థానమున నుండువారు సానుభూతిచూపుచునుగూడ వ్యతిరేక ఫలమును సూచించుటకు ఏతెరపుపట్టుదురో, ఆ తెరపు ననుసరించి ప్రవ

ర్తించి యుండుట మాకంత సంతృప్తి కరముగా వోచలేదు. అంతయు మంచిదే; అయ్యో; తెలుగు వారిసంగతియే యాలోచించిన నెల్లు; దేశము లోని అన్ని భాగముల సంగతి ఆలోచించుడి; ఇప్పుడేదియో కొద్దిగానో గొప్పగానో మనలోరుకు మైతికుడిరిన నున్నది; అదిచెడకుంక చూచుకొను డి' అని హెచ్చరించి నట్లున్నది కానివీరియుపన్యాసము ఆంధ్రోద్యమమున కుత్సాహముతో తోడ్పడి అంతటి గుణభావములను జూపునదిగా కన్పించలేదు. మూల తత్త్వములను చక్కగా నెరుంగగల నాయకులే, ఆదర్శములను వివేకముతో సంగీకరింపగల బుద్ధికుశలులే ఉద్యమము నెడ ఇతరులకు గల యనుమానములను బాస నరుట్టలకు ప్రముఖులే, విషయవిచారణ సూక్ష్మముగా చేయగల రాజనీతి ధురంధరులే, ఆంధ్రదేశంబు నుండు పుత్రులని యెంతో పమ్మానియ నాయక శిఖామణులే ఈపది ఏవి దేశీయులయభిప్రాయముల యనువాదముల నీడను ఏద్రావిడప్రాణాయామ పద్ధతుల యండను శరణుజొరమామట నిజముగా నుద్యమమెంతి న్యాయమొనరియ్యెనును దాకొక రీతిని అపార్థము కల్పించుట యగును. కావున శా. రామచంద్రరావుగారు తమకు నచ్చిన ఈతరుణము నుపయోగించుకొని ఏ జనాభిప్రాయమునకో ముఖ్యసమస్యలను వదలి కేముచున్నామని యనక ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు సూచించిన రాజ్యాంగార్థిక విషయములను తుట్టుముగా విమర్శించి దక్షిణ రాజధానికి వీరె కోకలే యను బిరుదమును సార్థక కరచికొని యుండినయెడల మిక్కిలి సంతసింది యుండుము. ఆంధ్రదేశమంతయును పీకి ఇచ్చటి కంటె చూచురెల్లు నేమిరెల్లు కృతజ్ఞతా బద్ధమయి యుండి యుండగలదు. రాష్ట్రవిషయమిట్లు పోగా శా. రామచంద్రరావుగారు ఆంధ్రమండలముల లోని విద్యావ్యాపన విషయమును బహు విపులముగా బహు సామర్థ్యముతో రచారము ఉపన్యాసారంభంబునుండి ఉపన్యాసాంతమువరకు వర్ణించియున్నారు అది ప్రత్యేక విమర్శకు వర్తము.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల.

చతుర్థాంధ్ర మహాసభ సందర్భమున మంచి పెట్టు సుద్దేశమున కాబోలును జరిచితిపట్టణము ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలగారు సిద్ధము చేసిన యొక చిన్ని పోత్రము మా కార్యాలయము నలంకరించి నది ఇందు జాతీయవిద్య యొక్క స్వభావమును జాతీయ విద్య యొక్క యావశ్యకతయు విపులముగా వివరింపబడుటయే కాక బంధు జాతీయ విద్యాలయమున జరిగియుండునట్టి యుజగుచుండు నట్టియు పనియంతయు చక్కగా విశద పరుపబడి యున్నది. ఏ యేకకత్తిపావన ఆంధ్రుల పట్టుదలకు సదర్శనమై కడచిన తొమ్మిది సంవత్సరములుగా నిలిచియున్నదో వట్టి నిలుచుట మాత్రమే కాక అన్ని యవాంతరములను గడచి అనాదర పరిస్థితులలో గూడ వృద్ధియొనదో వృద్ధి యగుట మాత్రమే కాక ఈ దక్షిణ రాజధాని లోని దేశ భాషాధారక విద్యాంశో సకు బునాదియై భవిష్యత్తున నెంతోదూరమందు లేని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు మూలసూత్రములను పంస్ఫుటముగా సూచించునదియై యున్న

దో అట్టి జాతీయ కళాశాలయొక్క చరిత్రను నెవ్వడు, అందులో ఆంధ్రవాసులు నభిలషించువాడు, వివేకరక యుండగలడు. ఎవ్వడు నేటి సామాన్య విద్యా విధానమునకును జాతీయ విద్యా విధానమునకును ఫలంబులయగు గల విభేదమును చక్కగా హృద్గతము చేసికొనుటకు కోరిక లోకతత్వ నోరడచికొని యుండగలడు. మా యెదుటనుంచి చిన్న పోతముతో ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల నిర్మాహకులు లెక్క లిచ్చి నిద్రాధులగ వర్ణమాల ప్రారంభించినది మొదలు ఎంద రెంద రెచ్చుచున్నట్లు ప్రస్తుతపు విద్యా విధానమున అటవిపుష్పములు కాలిపోయిన నీటిని కాలిపోవుచున్న నూచించి ఇరువది ఏండ్లకాము రమారగు నాలుగులక్షల రూపాయల కన్నవకన నే కాని ఒక్క విద్యాలయమునుగి ఏలగుచు కట్టభద్రులు సిద్ధము కారకుటను సిద్ధాంతింపి నారు. ఇరువది ఏండ్లలో వేలకొలదిగ నా విద్యాలయమున ప్రవేశించిన వాలో నీ ఏలగుచు పోగా మిగతవారికి యేమగుచున్నది? ఏకపాద జీవమో, శూన్యజీవమో, అధవా పరభాగ్యోప జీవమో గదా వీకి విధి లిఖించుచున్నాడు. ఇట్టి జీవములేని జీవము విద్యావంతులతో నూటికి తొంబదిగనుగడవలసివచ్చు దేశమది దేశమా వనమా పరకమా చదువరులే యూహించుకొన నలసి యుండును. ఆకట్టభద్రులగు నేటగురకైన పొట్టకూటికి కొంతలేదా యనిన నదియును ననుమానాస్పదమే. బహుకాలము రు 15-20 ల జీతము వారికి వ్రాసిపెట్టినదేకదా! ఇంతటి నుహా పథాపదకంజగు విధానంబునకు విముఖత్వం బేల పుట్టలేక? ఏల న్యామోహ బింకను పాయలేదు? కారణము మరియేమియుం గాదు. మన స్వభావము నిదురించు స్వభావము. తల్లిదండ్రులు సంచాదించిపెట్టగా చల్ల కదలకూర్చుండునలవాటు నానకెక్కువ కట్టుబడింది. భూమాత ఋషులకాలమున నిచ్చినట్లే మానవమతే నడిగినమాత్రమున కెప్పుడు పెట్టినట్లు కందమూలాలును చేతికంది చున్నను నిండునమ్మకమున వడియున్నారము. ఆ కాలములు కడచిచ:నది. జనసంఖ్య యెల్లకలను పెరిగిపోయినది. నూతనవిజ్ఞానవ్యాప్తిచే లోకమంతయు నొక్కయిల్లె పోయినది. ఏమూలకేది దొరకిన నామూల కేతెంచి బలవంతు డుపయోగించు కొనునా డైనాడు. జాతీయ కళాశాలవారు ప్రాయశీతిన బలహీనున కీ భూపతిపై స్థానము లేదను మహానాదము పిక్కటిల్లి యున్నది. ప్రతి జాతీయు ఒక్కరూము పండుచోట కదిమాములు పండింప జూచుచున్నది ఒక్క ఎకరము పాగు చేయుచోట నాలుగెకరములు సంచాదంప జూచుచున్నది. ఒక్కవస్తువు చేయుచోట పెక్కువస్తువులు నిర్మింప జూచుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో వెనుక బడినవారు వెనుకబడినవారే. పూర్వనాగరక ప్రజలుగి నవనాగరక ప్రజలు యండి తుద కెక్కువ శ్రద్ధ యనము తీసికొనుచున్నామని చెప్పుకొను వ్యవసాయశాఖలోనే మన మోతో వెనుకబడి యున్నారము. మరిల జాతీయకళాశాలవారు చెప్పు రీతి ఒక్క వ్యవసాయమునందు (మనకుచక్కగా) నూతన శాస్త్రశిక్షి యలవడి యుండిన నో ఈజప్పు అమెరికా దేశములలో బాగు ప్రతివంటి శ్రేష్ఠముగు ప్రత్తి, జావా మరీషసు ద్వీపములందు ఇప్పుడు స్పష్టంపబడిన చెరకువంటి కొత్త రకపు చెరకు బెల్జియము, డెన్మార్కు, స్విట్జరులాండుదేశ ములలోవలె సత్సంజాతి పశువులును పాడియు నిచ్చట నెంతో యభివృద్ధియై యుండును. ఏల ఉత్తమ శాస్త్రశిక్ష యలవడలేదు?

మన విద్యావిధానమే జవా బియ్యవలసి యున్నది. జాతీయకళాశాల వంకతిరిగి చూతము. ఇప్పుటి కేసు సంవత్సరములుగా మాత్రము నది జరిగి యున్నది. ఇప్పుటికి లక్ష ఏబదివేలు మాత్రము ధనము ప్రోగ్రెసునది. సంవత్సరమునకు హృదయ వేలు వ్యయమగుచున్నది. ఇందులో రు 7400 లు విరాళముల వలన రావలసి యున్నది. ప్రథమ దశయందు ఇంత స్వల్పముగు ఆర్థిక సహాయముతో నీ కళాశాల చేయగలిగిన పనిని విశోకింపుడు. అనాదినుండి బాజుగు నుండిన 1200 ఎకరముల భూమిని వ్యవసాయమునకు దెచ్చుటకు జలయంత్రములను నిర్మించి. కళాశాల కర్మాగారమున గృహలోకయోగ్యమునకు, తోటలకు, వ్యవసాయమునకు, నామ వైద జలయంత్రములను సిద్ధము చేయుచున్నది. ఇటువల్లొట్టెలు, బాగారము వెండి చేకులను తీయ యంత్రములు, కనుపు కొమ్ములను శుభ్రముయ యంత్రములు ధాన్యపు మిల్లులకు ప్రత్తి మిల్లులకు అవసరములగు పర్య సాధనములు సిద్ధము చేయుచున్నది. అనగా ఇన్ని కలులు చేయగల పనివారిని సృష్టించుచున్నది. డ్రైవర్లు, ఇంజనీర్లు, ఫిట్టర్లు, అగ్రశాస్త్రప్రవీణులు, వ్యాపార వాణిజ్య శాస్త్ర ప్రవీణులు ఇందఱు సాహిత్య విద్యతో నూడ ఈ కళాశాలలో సిద్ధమగుచున్నాను ఇచ్చట కరచిన విద్య పృథక్ మగు ననుమాట కల్ల. ఈ కళాశాల వారు కడచిన మహాప్రదర్శనమున నీ నగరమున ప్రదర్శించిన పోతనస్తువులను శాస్త్రోక్తకరణములను జూచినవా రెవ్వరును ఆంధ్రదేశమున నిట్టి పని జరుగుచున్నదా యని ముక్కుపై వేలుపెట్టు కొననివా రుండరు. నేటి పోతములోని పటములను జూచి విద్యార్థుల జీవితక్రమమును ఉపాధ్యా యుల జీవితక్రమమును చదివినవా రెవ్వరును ఆ ప్రాచీన గుంకులుబులను నీ ఇళవదియవ శతాబ్దపు నవీకరిస్థితులలో స్మరించుకొనక నిలువ జాలరు. ఆ ఉపాధ్యాయ జాగ్రత్త ఆవేదవాక్యముల కవిత్రమోష ఆగుశిష్యుల వృత్తచ్ఛాయాసీతత అన్నియు నెక్కుకొనిన నెవ్వరి హృదయము కంద లింపక యుండగలదు. ఇట్టి మహాప్రతిష్ఠాపన ఇకను రు 12,000 లో రు 7,400 లకు విరాళములపై నాధారపడియుండుట ఆంధ్రావభోధ మింకను నెంత కొరవడియున్న ననుటను సూచించుచున్నది. దిండినమును క్రమాభివృద్ధిగ నుత్సాహంబును వృక్తవరమయగు నాంధ్రలోక మీజాతీయ కళాశాలను పూర్ణముగా పోషించి ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయంబున కర్ణతరు నిరూపించుకొందురు గాక యని కోరుచున్నాము.

సూర్యుడుండ దీపమెందుకు? మాక్యనుండగా దీపము పెట్టుకొనినవాని నెవ్వరై నను అపహేళనచేయుట సహజము. అయిన నిజయాచార ముగాకన్న దీపి కవ్యకంబు నాచారమునాటియ ఇంగ్లండులో సాగిచ్చియున్నది. అచ్చటమాత్రమే నెలంగు రాత్రి తొమ్మిది గంటలవరకు ఉండును. దీపము పెట్టుకేర రాత్రి రమారమి 10 గంటలగుచున్నది. ఆదేశమున కృత్యకార్యా లయములపొద్దున కదిగంటలు మొదలు సానుంట్రియ 4 గంటలవరకు జరుగుచుండును. పొద్దు: మూడుగంటలు మొదలు రాత్రి తొమ్మిది గంటలవరకు మాత్రమే రక్తియున్నప్పుడు అనగా పడునెనిదిగంటల మొలన్నప్పుడు సాయంత్రీయ నామగంటలవరకు కార్యాలయముల పెట్టి ఇతర కార్యములకు గాను ప్రజాపీఠముల పెట్టుకొనునీటిని దెచ్చిపెట్టుచు పొద్దునకదిగంటలవరకు పనియని సూర్యుడుమాడుగంటలకు పొడిచినను తరువాత నెంతోసేపు జనులు నిశురపోవునట్లు ఏర్పాటు:డుట నచ్చ వాయక మగుచున్నది. ప్రస్తుతమెన్నియో యాతర కార్యములకు పావలసి నేలబాగ్గ దండుగా దీపములకింద కర్చియింపవు

చున్నది. అందుచేత పుష్కారంభించు గంట నింకను పొద్దుటి కేళవల్లోకి ఒంటిగంటలలో రాదుగంటలలో పని ఆత్మనడం దీపములు మట్టించగలసిన యవసరమే లేకపోవును. సూర్య రక్తియున్నప్పుడు నిద్రపోవుటయు సూర్యరక్తి లేకున్నపుడు దీపములు పెట్టుకొని దేవులాటయు ఇంగ్లండుదేశమున కప్పి పోవును. అయిన వారికిప్పుడు అలవడియుండు నిద్రాభ్యాస ములు మానవలసియుండును. ఇదియంత నుంభసాధ్యకామ: కాని దేయనదేమి. రాజ్యాంగసభవారి రీతిని తీర్మానింపి నారు. యాద్యవయమున నెన్నోమేర్లు ఎన్నివిధములుగానో చునకులేతియకయే వైలమచున్నది. అందులో నిద్రయొకటి యని గణించగలియున్నది. అంగ్లానుభవముబట్టియెను ఈ దేశమునను పదునొండు మొదలు అయిదుగంటల కార్యాలయములు తొలగింది పొత్త:కాలముకు నిర్దిష్ట కార్యకాల మునర్పిన వాగుండును. ఉపాధ్యాయుల తేజుగల నొండ పుల కదికట్టుకొనకు కాని పొద్దు గయి లేచునధికారులకు కష్టముగాక చూడదేమ.

అమెరికా
అమెరికాకు జర్మనీవారి సమాధానము.
లండను, మే 6:— వాషింగ్టన్ అమెరికావారి నుం త్రము:కు జర్మనీవారి సమాధానమునందు ఇట్లువ్రాయబడి నది. నాకాగూర్చు జలగుఫలమునం దైనను ఇంకెక్కడ నైనను రాబోవు ఉపద్రవమును తెలపబడదేక పర్యవేక్ష దలను రాను యుంచునయను, కావలెనది తప్పియకొనిపోవు నట్లుయినే తప్ప ఎన్నటికిని అపవలంబరి జరులకొండును. రక్షించుచు యుండు జర్మనీవారు నాగూర్చుచేసిరి. బ్రిటను దేశము అంతర్జాతీయ నిబంధనలను కన్నక అనుకరించు నట్లు యునైటెడ్ స్టేట్సువారు బలవంతము యుండునని జర్మనీ కోరెను. బ్రిటిషువారు అంతర్జాతీయ నిబంధనలని క్రమించిన యెడల జర్మనీ యంగ్లో చర్యకారిత:వలసినయ్య ననియు, అట్టిచర్యకు ఇంకెవ్వరి యోచనతో మిత్తము లేక యే జర్మనీ తనంతటరానే ఏర్పడుచుకొనననియు సమాధాన మునందు కెప్పబడి యున్నది.
లండన్ మే 6 న్యూయార్కు మొదటిసారి సమాధాన ములకృష్టికరముగాలేదని తలంపబడినది. కాని ఉపద్రవమును నుండే తెలపబడదేక పర్యవేక్షదనుయంచునాడదనియు, ఒడంబ యుందరి జనులప్రాణములను పాదపము నరయు జలాంతర్గా మిశ్రముల కీయబడిన నూతన కాసనము అందటి మనస్సులను ములించి సమాధానపఱచినది.
వాషింగ్టన్.—జలాంతర్గాములు ఇదికలవచేయుచున్న తప్పులు తెలియకచేయబడిన వనుటనచ్చుటలు యనియు, జలాం తర్గామి దశాధిపతులకు ఇదివఱకెచ్చిన యాత్రములును, ఇప్పుడిచ్చిన యాత్రములును తెప్పించి ఉత్తములభేదములకు చూచి నయెడల తెలియని ను లాస్సించు గాను చెప్పిరి.
పోవు గారి సందేశము
వాషింగ్టను మే 7:— పోవు గారు తంపించిన సందేశమును విల్సను గారికి మరకునవులు నివేందిరి. పోవు గారు పంపిన సందేశములోని సంగతులు బహిరంగముకాలేదు. కాని జర్మనీకిని అమెరికాకునవ్యవహారము చెకునేమాయని రాను భయపడుచుంటిమని అందుగా తెలిపెరట.
వెండివిషయపు రిపోర్టు.
వెండిధరల నీటి అన్యాయముగా నున్నది. ధరలంత యెక్కువగా ఇదివర కెప్పుడును ఉండలేదు. వెండిధర 45 పెన్నిలెనయెడల రూపాయల నన్నిటిని యూరపుకు తంపి లోహములపాల్గన మార్చి కొత్తరూపాయలచేయుట కాగు గా నుండు నేమో! కృత్రిమము 1880 లకు అపానుల విలువగల రూపాయల నున్నది. 46 పెన్నిలకటకు వెలపాన్వినప్పుడు లోహములపాల్గన మార్పుల కష్టముగానుండును. వ్రేయిటు నెటిల్పెంటులందరి చోల్ల నీటి యను ఇట్లేయున్నది.
అగోగ స్వామి.—కెల్వీనులో నిగనించుచుండిన అగో గస్వామి అనువాని క్షీరధ్రుడు సూర్యు కొంచె మనుమానము గలిగి పోలీసువాడు వానిదగడిని కనిపెట్టుచుండె; క్రిందటి కారములో మానూరు పోలీసు గుబ్బ ఇనప్పెక్తరు మదరాసునకు కచ్చి ముప్పాచారి అనునకనాను పోలీసు గుబ్బ ఇనప్పెక్తరు నవోయనున అతని: కట్టుకొని వానిగ్గనాను పంకోధించి. అందు సుమారు రూ 2500 ల విలువగలగలు బంగారపు గడి యాములు కట్టుబట్టులు దొరకె. యద్రాయకునూ:లోను కోయంబత్తూరులోను ఈవస్తువుల వొంగిలిండుచు వాని నిరట మామగారి యింటివద్ద దాచుచున్నట్లు తెలియకచ్చెను.

బరోపా మహా సంగ్రామము

అమెరికాజాబు-జర్నలులసమాధానము

నై నీక సేవా శాసనము - లాయ్డ్ బార్నిగారు తెలియజెప్పిన సంగతులు

జర్నలుల జప్తును వాశనముగట

ఇంగ్లాండు

సెంటు మేరయను నురాగతము.

లండను, మే 5:— బెర్నా డెట్టు అనుప గాను స్త్రీయను మండు చేసిరి. 8 నుండి నీటిమండితిన రక్షించిరి. 26 నుడు కనిపించుట లేదు.

జర్నలు సలుమేరను ముద్రాతను స్వీడను స్త్రీయరుకు ధ్వంసము చేసిరి.

కామనా అను కార్మిక్ స్త్రీయరును మంచిది. నానికలు కా పాడబడిరి.

మండిపోవుట.

లండను, మే 5:— గాలిజోరుగ వీయచున్నప్పుడు 20 సంబుల జప్తును తలకెక్కింపగ పట్టుట కారణించెను. అప్పుడు 60 గజములలోనుండి కొందరు నైపుణులు దానిమీద రుదావలను నూచుచేసిరి. అంతట జప్తును ప్రేరితము బ్రహ్మాండమైన ధ్వని వెట్టినది. జప్తునుమండి పోయినది.

లండను, మే 6:— మంచెదనుని చెప్పకుండగనే నీటి ఆఫ్ లోక్ అను స్త్రీయరును ట్యాంకో చేసిరి. కళాసులందరు ముట్టారపు చేరిరి.

మరికొన్ని వివరములు.

లండను, మే 6:— అధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. ఎల్. 7 జప్తును గల్పితా ఫీటునాకలు ధ్వంసము చేసిరి. కాని ఒక బ్రిటిషు సలుమేరను దానివంత ముండించి 7 నుడు వైమానమును కాపాడిరి. జర్నలీకి కల్లిపోవుచు ఒక కూరసరు సలుమేరను మీదపడి కొద్దిగ నష్టము కలిగించినది.

వాశనముచేసిన వాకలు.

లండను, మే 5:— గెలాటా, ఫీటును అను వాకలు జప్తును వాశనముచేసినది అంగ్లేయ నాకాదరాధికారి తెలియ జేయుచున్నాడు. వాశనమై జప్తును కత్తువులగుట్టులు కని వెట్టుచుండెను.

“క్లాక్ మౌక్ ఫైదెన్” అను స్త్రీయరు

బిస్కె అభారమునందు ఒక నల్లెరను తన స్త్రీయరుకు చాలదగ్గరగానుండి 60 గుండుకాల్చెనాయు, తక్షణమే దానికి ప్రతిగా తాను కొన్ని గుండ్లు కాల్చితినియు, తగుండ్లు అనే కపరాయులును నల్లెరనుకు తగిలెనాయు, క్లాక్ మౌక్ ఫైదెన్ స్త్రీయరు అధిపతి వాయించున్నాడు. మఱియొక గంటలు తాళిన వెనుక ఇంకొక నల్లెరను వచ్చి తన ట్యాంకో గొట్టులను మౌక్ ఫైదెన్ స్త్రీయరుగలకు తీసికొనివచ్చి కొన్ని అడుగులదూరములో పోయినది.

అల్పపు రాకుమారుడు

లండను, మే 6:— అల్పపు రాజుమారులు తమ బీదలో పరియందు చేరిరి.

జిలు. ఎన్. నుల్లాను.

లండనుకు వచ్చుట.

లండను, మే 5:— జిలు. ఎన్. నుల్లానుగాక లండను లో నన్నాడు. వీరు విశేషవ్యవహార కార్యాలయమును ఇండియా కార్యాలయమును దర్శించిరి. ఆస్కీపుట్ గ్రే, బాంబల్లే ను, కివిజుగార్లు వారితో ముచ్చటించిరి.

కెప్టెన్ స్కాట్లు

లండను, మే 5:— నెయింటుపాలా కొవైడు స్కాట్లు జ్ఞాపకార్థము వెలకొల్పిన స్మారకచిహ్నమును ఆస్కీపుట్ చేతు బహిరంగపరచిరి.

పాకెల్లను దండయాత్ర

లండను, మే 5:— ఈముతువులో ఎనుద్యూరెన్నగారు బూగనక ఎయిర్ నువ్వకు చేరలేదు. కాబట్టి రాసునముద్రించి, వెడ్డలునుద్రులకు సాహాయ్యముపంపు యేర్పాటులు చేయవలసి యందు ననుకొనుచున్నాడు.

నై నీక సేవా శాసనము

లండన్, మే 4:— నై నీక సేవా శాసనమును నిరాకరించి నేయవలసినదని దానిని పార్లమెంటులో రెండవసారి చదువునప్పుడు హోల్లు గారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. వీరిద్దరు తిరుగుబాటుకు వారిని బలపరిచిరి. ఆర్థిక నితిగతులను బట్టియే వారు బిల్లును ఆక్షేపించుచున్నాడు. ఎంతోమంది నై నీకులు కా తలసియున్నారని నై నీకాధికారులు చెప్పుచున్నారు. నై నీక కాపనముగాని కావలసిందేమిరాదు. కాబట్టి నై నీకాధికారులను నిరాకరించుటకంటె తాము రాజకీయజీవమును త్వరితగతిన లాజుకుబాద్లు గాను చెప్పిరి. ఆర్థిక ఇబ్బందులను బిల్లు మన్నించుచున్నది. వరాకువార కలంబించిన పద్ధతి ననుసరించదలచితిమి. పరిశ్రమలకు అత్యంతమైన సేవలొనకి తప్పదు. యద్ధము 1918 వరకు జరిగియెడల ఆర్థిక ఇబ్బందులకు నిజమకాలమని హోల్లు గారు చెప్పినమాట నిజము కాదు. నేను (లాయ్డ్ బార్ని) ఆర్థిక కలకలములో వాణ్ణిచించగా, వారు భయములేదనియు, మనకు చాలినంత సాధనసంకల్పము కలదనియు, యద్ధ మొక కాలము జరిగినను, జర్నలీకంటె నిలవ్రొత్తునని యుండగలమనియు చెప్పిరి. ఒక హోల్లు గారు చెప్పినది నిజమే అయినచో, ఇప్పటినుండి మన కక్షింతలను వినియోగించుట యుక్తము.

తిరుగుబాటుకు ధిరుదోరు లైలు గారు గతసారి బిల్లుకు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి కాని వారి వ్యవహారముల ముగియలేదని. ఈ విషయవర్తమాను హిందర్సను గారు ముగింపునకు దెచ్చిరి. నై నీక సేవను యేర్పాటు చేయుచో వరాజమును తప్పదని వారు చెప్పిరి. జాతీయసభ్యులు వాటి ఇయ్యకుండ ఊరకొనిరి.

లాయ్డ్ బార్ని గారి వాదములు.

రెండవసారి చదివిన బిల్లునుగూర్చి లాయ్డ్ బార్ని గారు చెప్పుచు, దాని వామోదించినవారు మంత్రీకర్తములో కొందరు కలసిరి. ఆమోదింపబడకుండా ఆమోదించువారును బిల్లు అమలులోనికి రావన్న ఉపయోగములేదని తలంచుచున్నాడు. మంత్రీమండలివారి నైపుణులు చాల ఎక్కువక ఉన్నమాట నిజమే, కాని సన్నద్ధులై యుద్ధరంగమును నిజగతముగా తనిఖీచే సన్నద్ధులైన వారులేకయుండునో పోయిన పునశ్చిరము రహస్యవారు జయంతికే పోయిరి. కాని పోయినంతవరకుకంటె ఈసంకల్పము మెలుకుగా నున్నది. రహస్యములు పూర్తిగా సన్నద్ధులై యుద్ధరంగమునకు వచ్చువరకు ఆంగ్లేయులు అను పరామితారును తమ నైపుణులను వా ధ్యమైనంతవరకు అంద తీని యుద్ధ రంగమున చేర్చగలిగి యుండవలయును. ఈ సంకల్పము మంత్రీమండలివారి భారములో సాధ్యమైనంతవరకు ఎక్కువభాగము నుండువరకు పవలెను. అట్టి చర్యయొక్క ప్రాయోగభ్యుదాన, ఆచర్య ననుసరింపనియెడల మనకు గలగు కష్టమును కత్తువు లెరిగిన యెడల మనమిట్టి బిల్లు వోదానిని ప్రకటించి యామోదించి నామని జర్నలులు న వుచ్చుచురు. ఈ విలువలను 200 వేలమంది ఈ నిమిషమున నై నీక వా నం దు చేరుదురని చెప్పుచున్నాడు. ఇది చాల కిక్కుర మొత్తము. మనవారు సామును ప్రోత్సహించుటలేక వర్తకమును నిలుపుకొనలేక అటు వాకుగనేయున్నది. ఇరవీయ నిలుస్తున్న మనకున్న వర్తకమును యుద్ధరంగమున బెట్టవలసి నంతటిదీకరాలేదు. అట్టిసమయము. వచ్చినయెడల మనకున్న సర్వమును యుద్ధరంగమున సంచుదుమని మంత్రీమండలివారును కత్తువులకుడ నమ్మకముయము. నిర్బంధ నై నీక సేవా బిల్లు వలన వ్యర్థమనిపాటులు చేయువారు అకాంతిగింది తిరుగబడవచ్చును. దేశభక్తిని మనము బోధింపనవలయులేదు దేశభిమానము మనజనుల యంత్రుల గుణమున కదా!

తియోడోర్ లెయిర్ గారు

అమెరికా కక్షములోని వారైన తియోడోర్ లెయిర్ గారు మొదటిసారి చదువబడిన బిల్లు సంగీరింపబడిరి. కాని బిల్లు ప్రస్తుత మనకుమరి తోచుచున్నందున దానిని తప్పదంగీకరించుమని తియోడోర్ గారు చెప్పిరి.

సర్ జాన్ నై నీక గారి యభిప్రాయములు.

బిల్లు ననుసరించు విధానమునకే భేదాభిప్రాయముల దయించుచున్న విప్రవాదాత్మకమునకు మితియేలేదు. దేశమున నకు బిల్లునును సేమిషియోజనము నుండబాలదని సర్ జాన్ నై నీక గారునిరి.

హిందర్సను గారు

చర్చనుముగించుచు హిందర్సన్ గారిట్లు చెప్పిరి. కాని తనమువారి ప్రభుత్వోద్వేగవర్తమానూ స్వారిచేయగూడదు ప్రభుత్వోద్వేగమువారును అట్లు స్వారిచేయ దలంపలేదు. కార్యకసమావేశ కార్యదర్శిగారిలో తాము ఏకీభవించుచు తమకు ముందుమాడవలసినది తేటమయి, తరువాత కక్షలను హిందర్సను గారు చెప్పిరి. నిర్బంధనై నీక సేవనైనను లేక అనభిమునైనను మన మభిలక్షింపవలయునని వారు చెప్పిరి. కట్టకడటి కాపనముమోడింపబడి అమలులోనికి వచ్చిన వెనుక 750 వేల నైపుణులు ముందుకరాల్సి. దేశ్విభువుగా రన్నట్లు 680 వేలైనను లభించలేదు.

“ఎల్ 20” అను జప్తును

ఇంగ్లాండు ఈకావ్యపు తీయననుండి ఒక విశేషము తీయులెలుపుచున్నాడు. ఈవైపున వచ్చినకొన్ని జప్తులలో ఒకదానికి బాగుగా దెబ్బలు తగిలినట్లు కవచమున్నది అది తీసికొని ఎగురవెళునెను. 2 నుకలయిన “ఎల్ 20” అను జప్తునై యుండవచ్చును.

ఎగుమతి దిగుమతుల వృద్ధి.

లండను, మే 6:— 1915 వ. సం. ఏప్రిల్ లో వాడగ 1916 వ. సం. ఏప్రిల్ లో ఎగుమతులు 4848108 పౌనులకు దిగుమతులు 2046780 పౌనులకు వృద్ధియైనది.

మహమ్మదీయ శత్రుత్వము.

లండను, మే 6:— ఇక్కడ ఉమావ్యక్తియుల కొక శత్రుత్వమునే గొట్టుచేతులపెరిచిరి ఏప్రిల్ 22 వ తేదీన సర్ బార్ని బద్ధవుడు గారు నైపుణ్యవర్తిగా వ్రాసిరి. దానిని పురస్కరించుకొని కాన్స్టెంటైనునై తనవలె అనుక్రీ వాల్చను అను తేజావర్ధ తనకున్న చాలుగు యెరముల భూమిని ఇంటిని, దీనిగోరకు ఇచ్చివేసెను. ఈ ముహూర్తకాలము హిందూ దేశములో నుండెను. ఈ సంగతిని బద్ధవుడు గారు చాబుల్లెను గానికి తెలిపి ఈ ఆస్తి ఇంకెవరూ ఆపీకుతారు తమ స్వాధీనములో నుంచుకొనుటకు వోరిరి.

టర్కీ

టర్కీ-రహస్యరంగము.

పీటెన్ గ్రాను మే 6:— కాక్సును రంగమున లైబర్లై వైపున టర్కీ కాకు కొత్తక ముట్టించిన వెనుకన గొట్టితిమి. బిట్టిను వైపున కూడ రాత్రీ యెరించి వచ్చుచు దానిని తమి చేసితిమి.

టర్కీవారిని తడులుట.

పీటెన్ గ్రాను మే 6:— వాగ్విక్రియంపరవ్వనన్న స్థానములనుండి, టర్కీవారిని తమి ఆస్థానములను రక్షించుచున్న గారిని వచ్చిలలో పొడిచితిమి.

నేనగా దెబ్బలు తినినవారు

లండను, మే 2:— జనము లొన్నిండు సేనలో దెబ్బలు తినిన వాకిని, జబ్బు చేసినవాకిని బయటకు అంతించి మహమ్మదీయతరులకు భయపలను ఇచ్చివేసిన యెడల వారిని ఆంగ్లేయుల కిచ్చివేయుటకు టర్కీ సేన అంగీకరించెను.

మెససా పీమియూ రంగము.

తరు గారి విప్రోత్తు.

సిమ్లా, మే 7:— గజరంగమునందున్న సిథిగులలో మార్పు లేదని మూడవ తేదీన సర్ వెస్ట్ కాకు గారు తెలిపిరి. కటుదగ్గర దెబ్బలు తగిలినవారిలో మొదటిభాగము వచ్చినట్లు కమేండరు తెలియజేయుచున్నాడు. జబ్బు చేసినవారు కూడ వచ్చి వారు.

బల్గేరియా

బల్గేరియా సేన

ఎఫ్ ను మే 6:— బల్గేరియా సేనలో నుండి చాలమంది నైపుణులు వారిపోవుచున్నాడు. సోఫియానగరమునందు (కక్క) అతి నిరుత్సాహులై యున్నారు. టర్కీ బల్గేరియా సిథిగులు తప్పి కరముగ లేవు.

జనరలు టాంప్సెండు

కుటల్ అమరావతి 143 దినములు పోరాడెనువాత తురుష్కులకు సుమారు 9000 నైస్యముతో వశమయ్యెను.

గ్రామార్థిక వ్యవస్థలు

(ఏ.పి. పాత్రోగారు బి.వి. బిఎల్)

VI

పుత్తెలూరుతాలూకాలో పురుషోత్తమపూరు లెంగం పల్లి కోడూరుకు మూడు మైళ్లదూరమున సిందిరీపూరనేడి గ్రామము కలదు. మదరాసు ఎస్టేట్స్ ల్యాండు ఆక్టప్పి గ్రామము ఈ గ్రామమున ఎస్టేట్స్ చెప్పవచ్చును; భూస్వామి శ్రీగోపాలస్వామి. 1901-వ సం.పు జనాభా లెక్కప్రకారము గ్రామమున 588 ఇండ్లుగలవు; 2896 రు ప్రజలు గలరు. వీరిలో 105 మంది గర్భ మెంటుబట్టలుగల భూస్వామిలు, 979 మంది కవులు దారులగు వ్యాపక సాయకులు, 79 మంది కీమతగాండు. తక్కినవారు 1834 మంది. ఈ దేశములో మచ్చునకు పరికించెడి జమీందారీ గ్రామము దుర్లభము. పెదకిమిడి జమీందారీలో వద్యవాధిపురమును, తూర్పు దివి జమలో సిందిరీపురమును, వాని స్థితిపరిమాణములనుబట్టి ఆదర్శ ప్రాయములుగ పరిగణింపవచ్చును. ఈ రెండు గ్రామములలోను ఎన్నుకొనబడిన గ్రామస్థులకు ఇంచుమించు 9 ఎకరముల పొలము సాగుచేయువాడు. గర్భ మెంటు తాలూకాలో సుమారు 80 రూపాయల పట్టాదాతునకు ఉండునంతటి భూమి యిరిగిరిగి కలదు. 1911-వ సం.పు జనాభా లెక్కలను బట్టి 548 ఇండ్లును 3,000 మంది జనమును లెక్కచేరిరి. భూస్వాముల సంఖ్యయు కవులదారులసంఖ్యయు తగ్గిపోయినది. ఇతర వృత్తులుగల జనులసంఖ్య హెచ్చినది. వీరికి భూమియోనో ర్యర సాయముయోను సంబంధములేదు; నిరుపలేని కూలిని వీరికి జీవనోపాధి. ఈ తరగతి ప్రజల స్థితిగతులను పరిశీలించి తెలిసికొనుట యుపయోగకరమే కాని, రైతుల జీవితస్థితిని జీవన విధానములను పరిశీలించుట మాత్రమే ప్రకృతివిషయము. పదిమంది కులపెద్దలయెదుట ఈవిచారణ జరిగెను; వారాపత్రినిది రైతుచెప్పిన విషయములను వివరించిరి. సవరించిరి.

25,00 ఎకరముల విస్తీర్ణముగల యీ గ్రామమున గోపీమండలం దొకరైతు. ఆ గ్రామములో ముప్పాతిక భాగము సాగునందున్నది. గోపీమండలమున కందు 50 భరణముల భూమి గలదు. (5 భరణములు 1 ఎకరము) అందులో 47 భరణములు వల్లము, 3 భరణములు మెజక. అతిపెద్దపట్టణమున భార్యముగ్గురు కొడుకులు ఒకకూతురు ఒకకోడలు గలరు. కొడుకుల వయసు కరుసుగా 24, 10, 3 సంవత్సరములు; కొమార్తెలవయసు 12 సంవత్సరములు. ఆరేడు వల్లపుభూమిలో పరివ్రేయమెజక భూమిలో రాగివ్రేయమేయును. వైశాఖమాసము (మే మాస) లో ర్యరసాయనమారంభమగును. కొంతభూమియన్ని నిత్యమును చల్లబడును. తక్కిన భాగములలో నారు నాటుచుండును. అతిపెద్దనసాయము రెండుకాళ్లయెద్దులతో జరుగుచున్నది. అందులో ఒకజతయెద్దు రైతుసంవత్సరములకు బూర్యము రు 60 లకు కొనబడినది. రెండవజత చూసలి యెద్దులు. భార్యయు, ఇద్దలు కుమారులును, కొమార్తెయు అరికి నర్వదాసాయము చేయుచుండురు. ఆరికి కొక బండియు, నాగెలు పొడగునుపము మొదలగు ర్యరసాయపరికరములును గలవు. ఇరేడు రెండుగడులుగలయొక పూరింటినినించును. పశువులకు

వేళే కొట్టుముకలదు. అరికి గెడెగాని యావుగానిలేదు. ఇటీవలనగ్ని భయము నున నశించు మట్టితోగట్టిని యిటికగోడలును పెంతుటికప్పులుగల యొకగదిని కట్టుకొనెను. ఈ గ్రామచారము ప్రకారము రయిగులందఱును తమని త్రవలమును మూటకట్టి విలాసములు చేసి. ఆలయమునందలి యొకకొట్టులో దాచు కొందురు; కలయునప్పు డామూటలను తీసికొనుచుండురు.

ఆయురపాలములకు వాళిచెబువాధారము. ఆరైతు పల్లపు భూములలో నటిపండియను; 8 ఎకరములలో పెసలపంటను మతీ 8 ఎకరములలో ధాన్యధాన్యమును పండించును. ఇంచుమించు 40 సెంట్లలో పుచ్చసాయము పెట్టును; మతీ 60 సెంట్లలో భాద్రపదరాగి పండించును. ఈ రాగివ్రేయ ఆగడ్డువెలలో ఒప్పడిచేయుచుండును; మొలనేనరివ్రేయ నాటుచుండును. మారైతు 26 భరణముల ఆరెగా 240 సేర్లెద్దుల 9 సేర్ల రాగులను, 48 సేర్ల వెనలకు 10 నోవుట్ల ఆరెగా 120 సేర్ల ధాన్యధాన్యమును నిత్యముల నిమిత్తము దాచివెట్టెను.

ఇతరకు పండించే పంటల సాధారణదాదు మిది:

- 1. గరి 80 భరణములు
2. మెజకరాగి 10 నోవుట్లు
3. నవ్వులు 10 ,,
4. వెసలు

(వారుగాపండి) 7 తేకరి ,,

5 ధాన్యధాన్యము 3 భరణములు 6 భాద్రపదరాగి 10 నోవుట్లు 7 పుచ్చవైరలకు దెబ్బుగాదు.

రైతు దెబ్బువెట్టి కచ్చపడి పండించినపంట లన్నిటిలో భూస్వామి సగముభాగము తీసికొనును. సాగుబడి సందర్భమున కూలినినిమిత్తము ఖర్చు లీకించి వివరింపబడినది: 4 1/2 భరణముల ధాన్యము నారు నాటుటకును కలుపు తీయుటకును వ్యయమగును. కోతలకును నూపులకును ఒప్పడికిని 2 భరణములవద్దు ఇత్యురలేను. రెండుపంటలు పండించుటకు భూమికి ఎరువుచేయులెనగునక అందునిమిత్తము గొట్టెలమందలకును ఎకరములమందలకును ప్రతిసంవత్సరము 15 రూపాయల లియ్యబడును. ఈ గొట్టెలములలో మగవానికి 4 1/2 అణాలవెలగల 2 మంచముల ధాన్యమును ఆరువానికి 1 మంచము ధాన్యమును కూలియు లియ్యలెను. ఈ రెండు సాగుబడినములలో నిచ్చెదని. ఇతరకాలములలో 3, అ. 2 అణాలు ఇత్యురబడును. ఇరేరైతుకుటుంబమునకు దినమునకు 1 నోవుటిఆరెగా 12 సేర్ల ధాన్యమును 1 1/2 అడ్డల ఆరెగా 1 1/2 సేర్ల రాగులను మిగులును. వడ్డవెలకి అణాలు, నారులవెల 1 1/2 అణా. మగవాండుముమ్మరుభోజము చేయును. తెల్లవారిపూట రాత్రిసంధిని రాగిసాటియు కొంచెము చద్దన్నముగ్రంజియు కలుపుకొని తిందురు. ఆయాసము వాండ్రువారు. రైతులభావలో దీనిపేర గంజెత్రాగి కడుపునించుకొనుట ఎప్పుడోకాని వారికి కడుపునిండ తిండియుండదు. తెల్లవారి కడుపునిండ తినులెనన్న, ఆ కుటుంబమునకు 2 అడ్డల లియ్యమును రాగులనుకాలెను. చలిదన్నము బిడ్డలకు చాలదని తల్లిదండ్రు లిశవురుకు సాధారణముగా తెల్లవారి పూట భోజనముచేయును. మధ్యాహ్నపు భోజనమున ఆన్న

ము గంజె యొక వాయి; కడుపు నిండుటకు రెండవ వాయి రాగియంబలి. రాత్రికేళల మగవాండ్రును పృథానాహార వచార్థము ఆన్నము; ఈపూటనే సాధారణముగా నేదో యొక కూర వండబడును. మత్స్యమాంసములను. రాత్రిభోజనమునకు 1 మంచము లేక 5 అడ్డల లియ్యము కాగులసియుండునని తుల్యై చెప్పినాడు; తక్కిన పంచాయతీవారు కూడ అట్లే చెప్పినారు. మధ్యాహ్నభోజనమునకు ఎరిమిర్వర అడ్డల ఆరెగా 6 1/2 సేర్లలియ్యమును 3 సేర్ల రాగులను కాగులసియుండగా, ఆ కుటుంబమువారు వాస్తవమున 6 అడ్డల ఆరెగా వాలుగుమ్మర సేర్ల లియ్యముతోను ఒకటిన్నర సేర్ల రాగులతోను భుక్తి భరపుకొనుచున్నారు. ఆరకాళము దొరకువెడల కొడుకు కొన్నిదినములు బండిని బాడుగకు కట్టుకొనిపోవురు, తండ్రియు రెండవ కుమారుడును పొలముపని చూచుకొనుచుండురు. వారి ర్యరసాయ స్వభావమును బట్టి చూచునెడల, ఆ కుటుంబములోనివారెవరును తురియొకచోట పనిచేసి కూలి సంపాదించుట కేకలనుండును అనకాళములేదు. ఆరువారు ధాన్యముదంచెదరు. చిట్టతవుకు ఎద్దులమేతకు వినియోగపడును. ఊక పొయిలో వేసికొందురు. వడ్డు దంచి లియ్యముచేసికొనుటగలన ఆ కుటుంబమునకు అధికలాభము కలుగుచున్నది. ఎంత గిట్టువలూ యిగించుకొన్నను కుటుంబములోని యందఱును బట్టలు కొనుట నులభసాధ్యము కాదు. అంచుని నిమిత్తము సంవత్సరమునకు 12 రూపాయలు కావలయును. ఆరైతు తనకుయ. 2-12 0 లకును, కొడుకులకు గూ. 6 లకును భార్యకు రు 3 లకును గుడ్డలు కొనును. కొడలికి మర రు 1 1/2 లకు కొన్నగుడ్డతో, ఆత్మ కోడం డిద్దఱును కాలక్షేపము చేయుచును. పంటలాభిడి కాండానే బట్టలు కొనబడును. ఆరేడు 10 సంవత్సరములకు పూర్వ యొకకుమారుడును 5 సంవత్సరములకు పూర్వము మరయొక కుమారుడును వివాహము చేసెను. ఆరైతు అప్పటికి మిక్కిలి పేదవాడుగ నుండుటచేత, మొదటికుమారుని పెండ్లికి వనియచ్చునైయు కచ్చుపెట్టెను. పెండ్లికచ్చుల వివరమిది. 10 నవోటిల లియ్యమును 1 1/2 నవోటి ప్పును. రు 8 ల కూలము వరై రాలును అయివది; పెండ్లి కొమార్తె తండ్రికి సగముగా రు 12 లియ్యబడినది. రెండవ కుమారుని పెండ్లికి రు 40 లు కచ్చయ్యెను. వాలుగు సంవత్సరముల క్రిందకు చేసిన కొమార్తె పెండ్లికి రు 48 లు పట్టెను. ఇవి యన్నియు ఒకవాటి పెండ్లిండ్ల కొమార్తెలకు కొడలికిని రు 12 ల నగలు పెట్టబడినది. పెండ్లికచ్చుల నిమిత్తము సావుకానివద్ద అప్పుచేయుటచేదు; వడ్డల రూపాయి 3 దినమునకు వాలుగు దమ్మిడినది. ఆరైతునకు 8 రూపాయల వెలగల యంబుబోడొకటి కలదు; పెద్దకొడుకునకు కూడ అరైతెలవల తమ్మెట్ల జత యున్నది. వీరికిగల తల్లితండ్రియును తాత పెట్టివాడు. వీరిభాగ్యవంతుల దుష్టులజతమావ్విభాగ్య తలిదండ్రులు పెట్టినదే. ఈ కుటుంబమునకు కొడల తెచ్చినయిత్తడి బిందెయొకటియు మరెండు లోటలును గలవు. పది కంచుగిన్నెలును కంచములును గలవు. వీని యన్నిటివెల 18 రూపములు అండును. ప్రతిసంవత్సరమును ఇంటినినిప్పి చేయించుకొనుటకు రు 3 లు వట్టును. ఈరైతునకు వంటచెరుకు కొనుకొనుటకు కత్తిలేరు. పేద పిడుకలను ఊకయును నోవులలోనుపొలములలోను ఏటితెచ్చియోవలయునుకంటచెరుకుగా నుపయోగింప బడుచున్నది. దినుసు కొక కాంపెట్టి రైతును కొడుకులు పొగాకు కొనుకొందురు. ఇయొక్కటియెవీరనుభవించెడి నుభవిశేషము. చదురు మిక్కిలి కొంచెముగా నుపయోగించుచును. 5 దమ్మిడిల నూనెయు 8 దమ్మిడిల కిరసనాయియును రెండుదినములు వాడుకొరె బడుచున్నది.

ఈ కుటుంబము భూస్వామికి సంవత్సరమున కొకదినము పాటిసొడ్ల ర్యరసాయము సందర్భమున వెట్టిచేయులెను. ఈరైతు గ్రామాదాయమునకు సాగుకు ఒకతసాయము, నిమియులవగైరా కచ్చులనిమిత్తము పంటమీద భరణమున 3 దమ్మిడిల చొప్పునను ఇత్యురలేను.

ఇతని కొడుకులు గ్రామసాతకాలలో చదువుకొనుచున్నారు; నెర్లవాడు పురాణము చదువగలడు. కడగొట్టువాడు రాత్రిసాతకాలలో చదువుకొనుచున్నాడు. వ్యాధిసాయకుల బిడ్డలచదువుకొనునిమిత్తము గ్రామస్థుల రాత్రిసాతకాలను సాపించిరి. చతురుట వ్రాసుట కొంచెము లెక్కలుతయెట ఇక్కడి సాతకమును. శ్రీపంచమి బహుమానముతోకూడ ఈరైతుసాధ్యమునికి సాగుకు 1 1/2 రూపాయలుట్టె జెప్పెను. వచ్చెడి వైశాఖబిడి యొకవేసక నూటికి 25 వంతున వడ్డీతో వెల్లించెడి పద్ధతిమీద ఇరేడు తనభూస్వామియొద్ద 3 భరణములధాన్య మువ్వు పుచ్చుకొనెను. ఈ యప్పు గడుపు ఒకసంవత్సరము గాని కొన్ని మాసములుగాని

అలాగే ఒకటి రెండు మాసములు కూడ గాని కావచ్చును. ఇందులను కట్టివేయలేదు.

కడచిన కొన్ని సంవత్సరములుగా ఇక్కడిజనులు రంగు నువకులు కలకత్తాకును ఆరభించుటకు ఎవరైనా నుండి నలది పోవుచున్నాడు. రెండువందలయిది యీ విధముగా నివృత్తికి గ్రామమును వదిలివెట్టివారు. వీరిలో చాలమంది కష్టపాతు ముచేసిది తెలుసు; వీరు కష్టపాతులును వదిలివెట్టి ఇంత కంటే లాభకరములైన ఇతర జీవనోపాధులను వెదకుకొనుచు విదేశములకు వెళ్లివారు. ఒకరికంటే నెక్కువయిది యగవాండుగల నటులయియున్న వారిలో కొందఱు ఒకటి రెండు సంవత్సరములపాటు విదేశములకు వెళ్లియుండి వారక్కడ ముఖ్యముగా సహద్యను నిండ్లకు పంపుచున్నారు. కష్టపాతులను విదేశములకు పంపినామల నలనను అభించెదదాని కదిగోడుగా, ఇట్లకని వెళ్లుకొని నుండుదేదాని కాలక్షేపముచేయుచుండును. వారి నులయిండ్లకు పంపించు నీవిధము; గ్రామజనులను వివాహమునకు బంపించును. ఈ కలసాపువారు చేసెడి యిటువంటి ఆచారములను బోధించుట కాలక్షేపముచేయుచున్నారనియు, అలాగే వీరిని కట్టి యివ్వలేదు. ఆగడుపు తప్పవేల అంతింక నెక్కువయి యివ్వవలసి యుండును. సాధారణముగా వీరెవరో నుంపానిది ముఖ్యముగా నున్నదే కనుకను తిరిగి వచ్చుచున్నాడు. (న.కే.మ.)

పుదుచ్చేరి వార్తలు.

మాడునెలలనుండి ముత్తమే యుద్ధగోక్షు బోధించుచుండి. 17 వ తరగతి సెనెటలలో 21 యే మొదలవేటి నుండియు మొదటి తరగతిలోనికి తేవ్వకొనబడిరి అన్నా తెలివీకా దోసి గాల్గు కార్పొరలపదవి కొనబడిరి.

నైఋత్యులో జేరగోరి 9 గురు (పుదుచ్చేరిలో నుండు) ప్రాంతపులను నిన్నటి దినమున చేపవ్వకొనితిని.

గొల్లది నెలల క్రిందటనే దేదేగారు (మిలిటరీ ఫుట్ బాటు) ను సాపించి. "సోషియలిజ్మ్" అను టీటు గారితో వీరు నిన్న సాయంకాలము "పుట్ బాటు" అటవాడి. సాయంకాల పరిశ్రమకొరకును నైఋత్యు సమద్రాస్తా నును సాధారణము చేయబడినది.

"ఎస్. ఎస్. యూజ్" అను స్త్రీయ ను నిన్నటి దినమున 2 వ తేదీ పుదుచ్చేరి చేరినది. కాకాళు పట్టణములో కొలాయి వెట్టుటకొరకు వెదవెద నీటిగొట్టుల లనేకము వచ్చి నది. ఆ స్త్రీయ ను నిన్నటి సాయంకాలము కలకత్తాకు బయలు చేరినది. మార్గమున మదరాసునకు వచ్చి దినములు అందును.

నైఋత్యు పర్యాయమున (వేదవచ్చి) విస్తీర్ణముగా చేయబడుచున్నది. తలపున దాని సమీపమునందు సెంట్రలు గానీను నేపనున వేరిక ప్రదేశమునకు మార్చినది.

క్రిటికు మోడే పోస్టాక్షను పోవుచున్నదిగా నున్నది. నిజానాథ అయ్యును గారు నెలవైపు పుదుచ్చేరినుండి బయలు చేరుచున్నాడు. వారి స్థానమున చెంగలపట్టు పోస్టాక్షను మోడే క్లూక్ గా నున్న మత్తుస్వామి అయ్యును గారు నియోగింపబడినది.

బి. ఏ. పక్షుకు కల్లెల విడుగురు విద్యార్థులలో విడుగురు విద్యార్థులు కృతార్థులైరి. పాఠశాలల కన్నీటిక మే 10వ తేదీనుండి జననినెలపుల స్వాగంధులను.

ఒక పుత్రికాయోగి.

కలకత్తాలో సోషియలిజం నంగతి

సుమారు 15 దినములక్రిందట యాగళ వాగమువాడు యుగ్గురు కాబూలువాండ్లు కలకత్తాలోని వాటరూ పోలీసు నేషను మొదలకవచ్చి నెక్కువ ప్రాంతపుకు వానోక యుగ్గురు కల్లెల యోగియైపట్టు నెక్కువయు కలుగజేసి మోసముచేసి పట్టు పోలీసులచేసెను. ఈ కాబూలువాండ్లు క్రొత్తకలకత్తాకు వచ్చినవారు వీరు కొయిలపుట్టుయొద్ద కలకత్తా విడిచి పోవుట కొకసంకల్పమున యోదామిత్తము కనిపెట్టుకొని యుండిరి. ఇట్లుండగా వారిసమీపమున నెక్కువకత్తివో నోక మహా పూవుకు జపమాలినద్రవ్యము ధ్యానవిముక్తుడై యుండుటయు, వామాలికయందలి పూసలనుండి తెల్లని పాలకంటి దగ్గర మొలకుచుండుటయు వారి కనుపించగా వారి కద్దుతి ము కడిగి యాదరియొద్ద కరిగిరి. ఈవిధమున నచ్చాతపకును కాబూలువాండ్లు తప్పు సమీపించుట మోడగ నే యా ముకు యోగి ముందర కేగగా మాలద్రాప్తి పాలవర్షమును గురిపించెను ఈ విత్రికావారిత్రికలను ముంతియమృత్యుకలిగిని కాబూలువా వోక దాయోగిని పుట్టించగా నతడు తన మహా

కల్లెలను పాలను బుట్టించుచున్నాని బహుశా చెప్పెను అంతట వారు ముంతియమృత్యుల నడుగగా వానకల్లెలమృత్యుల మిచ్చుట లో యోగికి దైవకళ కల్లెలనే వదాల్చు బడయగోరినావదా గ్గును పుట్టలదని చెప్పెను. అప్పుడా కాబూలువాండ్లు ముగ్గురు ముకుగులక గల్లెలదెచ్చివానిని బంగారము ముచ్చునగా నతడు వానిని ముకుగుడ్డలందు మూటకట్టి యచ్చి సమీపమున దలి నదియొద్దకుపోయి నీటిలో 15 నిమిషములు అందుచునియు నట్లుంచుకొనెదల నని కష్టపచ్చును బంగారక్రింద మారగలనని యు చెప్పెను. అంతట వారు ముగ్గురు యోగిచెప్పెట్లు చేసిరి. కాని యామూటల నీటినుండి వెకెత్తి విప్పిచూచినపుడు వారియత్నానా మంత చల్లబడెనో, వారియత్న యెట్లుతరించెనో, వారిమొగములు చూచినకాని తెలియవు. ఆరాళ్లు బంగారముకంటకు మారుగ చలనములేక గుంకరాళ్లయెందుడెను. ఈమోసములను కడుపుచుండినవారు మాత్రము యోగిజనకు వచ్చినప్పటి కతడవృత్తు డయ్యెను. ఆస్థలమునుండి యోగి యేదెసలా పారిపోయెనని తోచగ నెవరూ యాగళివాడు మరెంత వాచెను. పిమ్మట వీరు పోలీసు నేషనుకు పోయి యోగిచేసిన మోసమునుగూర్చి వాబూలుమిచ్చుటలో తాము ముగ్గురు కలిసి నందావేసికొని యాతనికి రూ 5 ను సమర్పించినట్లు చెప్పిరి. ఈమాయయోగిని బట్టుకొనుటకు పోలీసువారు యత్నించుచున్నట్లు తెలియచున్నది.

చిత్రవార్తలు

రాజుగారి యుజ్జ్వలించి మంత్రి కోటలోనొక కొత్త భటునకు దొంగమిచ్చెను. రెండుమాసములునుండి రాజుగారు వానిని జూడగోరి. అప్పుడు వానిని తీసికొనిపోవుచు మంత్రి "నవ్వరాజు గారవద్దనువోజాగ్ర తగ నుట్లాదాలి రాజుగారు నీవను నెంతటి ఆడుగులే ఇరువైపుల మహాగానా అనిచెప్పు. నువ్వెన్నాళ్లయిది పనిలోఉండి అంతయులే రెండువెల్లండి అనిచెప్పు. నీకేవలపనిచ్చారని ఆడుగులే మీరెండి అనిచెప్పు. అనిబోధించెను. వాలోనాభటుకు తానెచ్చెనలము జవాబులనే కరుగుగా కల్గించుకొనెను రాజుగా: దగ్గరనుబోయెను" అంతట గాజుగారు వానినిజూచి

"ఏమిరా ఎన్నాళ్లయిది నువ్వొక్కడం డి?"
"ఇరవై ఏళ్లు మారానా"
రాజుఅక్కోవడే" నీవను నెంతటి?"
"రెండు వెల్లండి."
రాజుకోపముతో "అరే! గాడిదలాగున్నావే మాడే!"
"చిత్రము మారానా మీరెండి" అనిచెప్పరాజు నివ్వెనడబోచ్చెను.

ఒక పండ్లద్రవ్యము రెండు వెదవెట్టుల చేసెను తోటలోనుండి పండెర్వు చెట్టుకొనిపోవడం నతడోక కూలివాని కాపుంచెను. ఒక నా డిద్దరు కుంటరిపెల్లకాయ లాకగోట లోనికిపోయి ముమిదెట్టెక్కి పండ్లకోయ వాగంబించి. అదిచూచి ఆతోటకాపు బరుగెత్తుకొని వచ్చుచుండెను. వాడు వచ్చుకొని వాటికించి వారిద్దరు చెట్టుమీదనుండి గెంతి కని, "ఒరే వాడిక్కడ మాకోసం ఉన్నాం నేవుచూశ్చియ చెట్టు కల" అని పలికి తనమార్గమున రెండోతోట లోకి పోయిరి.
"హా! ఆయిద్దరుపోతే పోయేరు! ఈడ్చిగట్టిగా కొక్కెస్తాతే!" అని నిశ్చయించుకొని ఆ కూలివాడు ఆ చెట్టుక్రింద కూర్చుండెను. ఎంతసేపు నూర్చిండి. నెవ్వరూ చెట్టుకరలేన. తుదకు మోసము తెలిసికొని "అన్న! వీరిబన్న గోసిరి పట్టెట్లు! ఎంతమోసం చేశారా!" అని వెదలి పోయెను

ఒక మోటారుబండి త్రోవవాడుబండికికేకలుగ పరుగెత్తించుచుండెను. అదిచూచి ఒక పోలీసుజవాను ఆ బండి కాపిజేతు వాజ్జుజేసెను. అంతట బండిలోనివానికి కోపము వచ్చి పోలీసువానిని "గాడిదా" అని తృణీకరించెను. అందుల కాపోలీసుజవాను న్యాయాధికారి దగ్గర రిపోర్టుచేసెను. న్యాయాధికారి వానివై కోరిగించి జరిమానానిధించెను.

"అయ్యా, అయితే నేను పోలీసువానిని గాడిదా అని అనకూడదా?"
"అనకూడదు. పోలీసుజవానుని నవ్వు అగౌరవము చేయకూడదు."
"అయితే పోండి గాడిదనిమాసి పోలీసు జవానాఅని పిలుస్తూకేంబాధ తీయదా?"

గాడిదా గారాధేయియూ! నీకదిసంతోషంగా ఉంటే నేనునుకు అభ్యంతర పెట్టాలి!" అని నవ్వుచూచుకొనెను.

ఆ తట వరకు పోలీసుజవాను వైపుతిరిగి "నలాను య్యా పోలీసుజవాను గారు" అనిపలుకుచు కొంతదూరమరికి ఒక గాడిదనుచూచి, "నలానుయ్యా పోలీసుజవాను గారు." అని పలికిపోయెను.

దొంగలను తరుముట.

లావలోరు మే 6:-అధికారియిట్లు పుకటింపుచున్నాడు. గత 4 నెలలకు 17,18 వ తేదీలకు 9 గురు బండిగాలుకొంగలు ఆ ముఠములతో పుతేజుగులూని పుట్టుకు ఇంటిలో కొరబడ గ ఇంటిలో వాడును, చుట్టుపట్టువాడు గోల పెట్టి గోలవిని గాగ్గిచుట్టు నలుగురుతో దొంగలమీద రాళ్లయవ్వ వారంబిగా వాని పక్క బలముజూపిరి. గాగ్గిచుట్టు వెన్నెంటితునకు కొని పోయి దొంగలలో ద్విరి కట్టుకొనిరి. తరువాతలగురుపట్టు బడిరి. దెబ్బలుతిరిగి వారికి, తరుముకొనిపోయి వారికిని న్నారితమువారు బహుమతిచేసిరి. గాగ్గిచుట్టుచేసిన సాహాయ్యమునకై 400 రూపాయల పన్నును రిమిషను ఇచ్చిరి.

సాధువు కాపుర మున్న స్థలము

పోలీసువారు వెదకుట

కలకత్తా నేరి:-ఇంగ్లీషుమనుషులక ఇట్లు ప్రాముఖ్యము న్నది -కొంతకాలమునుండి భవానీపురములోని ఒక రాజపుత్రు డింటి పోలీసువారు కనిపెట్టు చున్నాడు ఇతరుసాధ జేమము చేసికొనినాడు ఇతడు తం ఇంటిలోకి ఆరాచకులను మోటారు దొంగలకు చేర్చుచున్నట్లు అనుమానము కలిగినది. చాలమంది బెంగాలీలు మంచిదుస్తులను వేసికొని అక్కడకు వచ్చిపోవుచుండిరి. నాలుగుకోజులక్రిందట ఆ ఇంటిని వెదకగ 6000ల కలలు కొక్కము దొరికినది. అంతిమంగ మెందుకున్నది. సాధువుసమీప ఉత్తరువుచెప్పలేకున్నాడు. వెదదార అనునదికొ కొన్ని కలలు తమకాణమునుండి పోయిరిగుర్తు పట్టుకు నొమ్మింపుగురు వన్న పట్టుకొనబడిరి. వెదదారకాణమునకు కొంగలు మోటారు బండిమీద వచ్చిపుడు వారిలో నొకడు విశోపియను వలె నుండెటట సాధువును స్వరద్రూపి అతడే జేమముతో వచ్చియుండును.

మొయిలు స్త్రీయరు.

బొంబాయి మే 6:- బొంబాయిని గత 10 వ తేదీని నదలిక మాల్యాఅను మొయిస్త్రీయరు ఈ నెల 4 వ తారీఖున నురక్షితముగ లండనుచేరినది. విదేశములనుండి తపాలాతెచ్చుచున్న సాల్వెట్టులను స్త్రీయరు రాబోవు మంగళవారము తెల్లవారు జానున 2 గంటలకు వచ్చును. కలంచుచున్నాడు. ఇంగ్లండుకు పోవుతపాలాతీసికొని సాల్వెట్టులను స్త్రీయరు మంగళవారమువాడు సాయంకాలమే బయలుదేరి పోవును.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ నో టీసు

ది 16-5-1916-వ తేది మంగళవారమువాడు సాయంత్రము 5-15 గంటలకు, కార్పొరేషను ఆఫీసు భవనమునందు మదరాసు కార్పొరేషను సభ సమావేశమగును.

అప్పు డీంద వివరించిన విషయము జరుపబడును

- (1) ప్రాంశింగు కమిటీలోనొక సభ్యునియొక్క
- (2) (1) 14-4-16 తేది గల కార్పొరేషను ప్రాంశింగు సనుభించి స్పెషల్ ఇంజనీయరుచే ఉపపాదించబడిన చిత్తు ద్రెయినేజ తీర్మానములలోని మార్పులపై రిపోర్టుచేయుటకని నియమింపబడిన కమిటీవారి రిపోర్టు.
- (3) కార్పొరేషను వారియొచననిమిత్త మని గుర్తించబడిన 5-5-1916 వ-తేదిగల ప్రాంశింగు కమిటీవారి యొక్క ప్రాంశింగులోని విషయములను, 14-4-16 తేదీగల ప్రాంశింగు కమిటీవారి యొక్క ప్రాంశింగులోని 7-వ సంబంధ అయిటుం. జనరల్ డిపార్టుమెంటు జె. సి. మొలోని, 6-5-1916 పనిదెంటు

THE GREAT WAR.

Lloyd George Explains Conscription Bill.

ZEPPELIN DESTRUCTION: THE PRESENT FEATURE.

German Reply to America's Note---Decided Climbdown.

THE FOURTH ANDHRA CONFERENCE: ENTHUSIASTIC MEETING.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Fall of a Zeppelin.

LONDON, May 7. The Commander of the Grand Fleet reports that the ships which destroyed a Zeppelin were the "Galatea" and "Phaeton." The Zeppelin was apparently on scouting duty.

Vice-Admiral De Robeck at Salonika reports that at 2-30 in the morning the fleet heavily fired on and hit a Zeppelin passing over the harbour. The Zeppelin fell blazing at the mouth of the Vardar.

An official statement says:—It now appears that Zeppelin L.7 was severely damaged by the "Galatea" and "Phaeton" but its destruction was complete by a British submarine, which rescued seven of the Zeppelin's crew. The submarine was attacked and slightly injured by a German cruiser on her return journey.

It is officially stated that it has now been ascertained that there were some survivors of the crew of the Zeppelin which was wrecked at Salonika. Four officers and eight men there taken prisoners.

Two More Zeppelins Destroyed: British Cruiser's Success.

LONDON, May 7. The admiralty announces that a British light cruiser squadron yesterday destroyed a Zeppelin off the Schleswig coast.

Zeppelin Destroyed Near Salonika.

SALONIKA.—A Zeppelin raided the town at dawn. She was heavily fired on, and it is reported that she was destroyed.

Report Confirmed.

LATER.—SALONIKA.—This destruction of the Zeppelin is confirmed. Only one of the crew of thirty escaped.

Fired at and Exploded.

STAVANGER.—As the "L-20" was beginning to roll dangerously in a strong wind, a detachment of soldiers fired at it at a distance of 60 yards. The Zeppelin exploded with a great detonation and was burnt.

The Raider Damaged.

LONDON, May 7. CHRISTIANIA.—The Crew of L 20 have admitted that the guns in Scotland damaged the raider.

Zeppelin L 9 Severely Damaged.

The Fisherman's Report.

AMSTERDAM.—The Fishermen entering the port at Ameland report that zeppelin L 9 passed close to their ship evidently severely damaged.

Commander's Story.

LONDON, May 7. CHRISTIANIA.—A telegram states that the "L 20," which was one of the largest Zeppelins, broke in half when she struck a cliff and one of her gondolas was torn off. Seven men fell out and eight had previously jumped into the sea. Three remained in the wrecked airship, including the Commander, who destroyed the engines, throwing parts overboard. The Commander said that they left Germany at midday on Tuesday and journeyed to the coast of England. They returned at night, but the storm drove them out of their course, and their petrol was nearly exhausted on Wednesday morning when they sighted the Norwegian coast and decided to descend.

Zeppelin Hit the 40

A correspondent on the north-east coast says that one of the Zeppelins on May 2nd was apparently hit, as her movements were erratic. This was probably the "L-20."

Mr. Lloyd George Replies to Liberal Objectors.

Mr. Lloyd George Explains.

LATER.—Speaking on the second reading of the Conscription Bill, Mr. Lloyd George admitted that some Cabinet Ministers were more reluctant than others to agree to the Bill, the best argument for which was that those who were ready and those who were reluctant had unanimously concluded that the Bill was absolutely inevitable. It was true that the Allies had overwhelmingly superior numbers, but the superiority had to be in equipped men. Russia's comparative failure last year was due to lack of equipment. There had been a great improvement this year, but till Russia had completed her equipment, France and Great Britain, who were able to equip, should put every available man into the field. It was essential that we should take the utmost possible share of the Allies' burdens this year, and immediately the enemy realised the importance of our doing so and our danger if we did not do so, the adoption of the Bill would be the worst possible news to the German

General Staff. He regarded the estimate that the Bill would secure two hundred thousand men as an underestimate. He fully appreciated our responsibility for financing the Allies, maintaining trade, and difficulties of transport, but taking all into account we still had a substantial margin before we should have made the same sacrifices as France. He wanted the enemy and the Allies to know that if the time came when it would make a difference between defeat and victory, England would summon the whole of that margin to the colours. He ridiculed the idea that conscription would involve unresting workers. Elemental virtues knew no class, and patriotism was one of the greatest of these.

The Liberal, Mr. Theodore Taylor, said that, in spite of having opposed that first Compulsion Bill, he would support the present Bill, as he believed that the situation made it necessary.

Sir John Simon's View.

Sir John Simon asserted that the differences between the supporters of the Bill and its opponents related to methods, not to objects. There was no limit to the sacrifice the country ought to make. But the problem involved the difficult and delicate adjustment of various needs. He did not believe that the Bill would, on the whole add to the National force and strength.

Country before Party.

Winding up the debate Mr. Henderson said that the Government had not allowed the General Staff to override it nor did the General Staff expect it to do so. He repudiated the idea that the Bill would be used to effect industrial compulsion. Referring to the criticisms made regarding his supporting the Bill while Secretary of the Labour Conference he said he wished it to be known that he chose the country before party (Cheers). He was convinced that the alternative to conscription was defeat. Seven hundred and fifty thousand did not come forward when the last Act was passed, not six hundred and fifty thousand as stated by Lord Derby.

Debate on Second Reading.

LONDON, May 7. In the House of Commons, Mr. Holt moved the rejection of the Conscription Bill at the second reading. Two other Liberals supported him, their objections being mainly economic.

Mr. Lloyd George said that he would rather be driven out of political life than accept the responsibility for refusing the demand of the military authorities for men whom the Bill alone could secure. The Bill met the economic objections raised. It was intended to follow the system of France. Where men were indispensable to home industries they would be kept at home. Mr. Holt's statement, that if the war lasted till 1918 we should be unable to stand the financial strain, was not in the least true. He had consulted leading financiers, and they were confident of our ability, however long the war lasted to outstay Germany. But, supposing Mr. Holt had been correct, it would be wisest to apply our full power forthwith.

The Liberal, Mr. Theodore Taylor, who opposed the last Bill, spoke in support of the present measure, and the debate was wound up by Mr. Henderson, who said he was convinced that the alternative to conscription was defeat. Nationalists abstained from voting.

Mentioned in Despatches.

Gallant Indian Army Officers.

LONDON, May 7. Sir Ian Hamilton mentions the following officers in the London Gazette:—Col. R. A. Garruthers, Majors C. N. Macmillan, 15th Ludhiana Sikhs, and R. E. Hogg, 33rd Central India Horse Capt. R. E. Conningham, 10th Gurkhas, and Surgeon Genl. W. Babbie.

A Very Gallant Fight.

Clan Macfadyen's Escape from Submarine.

LONDON, May 7. An account is published of a very gallant fight between the steamer "Clan Macfadyen" and a submarine. The latter opened fire at fifty yards, and the "Clan Macfadyen's" big gun immediately replied. The steamer was hit several times, but was not seriously damaged, and the crew were not injured. The steamer's escape was due to courage and good seaman ship, as her speed was only eleven knots.

Steps to Restrain a Misstatement.

Defendant Apologised.

LONDON, May 7. Sir John Hewett and Mr. Hugo Hirst applied in the Chancery Division for an injunction restraining Mr. Walter Nockolds from publishing in any prospectus of Nitrate of Thorium Company, the statement that the plaintiffs had consented to join the Board of Directors. The Defendant apologised and undertook not to repeat his statement.

TELEGRAMS

Captain Scott Memorial.

LONDON, May 7. Mr. Asquith to-day unveiled the memorial to Captain Scott in St. Paul's.

Shackleton Antarctic Expedition. Relief Ships to be Sent.

LONDON, May 7. Organisers of the Shackleton Expedition have practically given up hope of the "Endurance's" arriving at Buenos Ayres this season, and it is, therefore, felt that steps must be taken immediately to send relief expeditions to both the Ross Sea and Weddell Sea.

Zil-es-Sultan in London.

LONDON, May 7. Zil-es-Sultan is in London and visited the Foreign Office and India Office, Mr. Asquith, Sir Edward Grey, Mr. Chamberlain, Lord Kitchener and diplomats called.

Mahomedan "Garden of God." A Lady's Offer.

LONDON, May 7. In consequence of Sir George Birdwood's letter to the "Times" a lady named Constance Faithfull, of Tonbridge Wells, a former resident in India, has offered her freehold house and grounds of four acres at Walton-on-Thames and to meet the cost of laying them out as a Muslim cemetery. Sir George Birdwood has submitted the offer to Mr. Chamberlain with the recommendation that the property should be vested in the India Office and the cemetery administered by a Committee of Muslim elders.

Mr. Birrell's Successor.

LONDON, May 7. Mr. Harcourt is mentioned as Mr. Birrell's successor.

Other Resignations.

LONDON, May 7. It is understood that Sir Mathew Nathan, Under-Secretary to the Lord Lieutenant of Ireland, has resigned and that other resignations are probable.

The "City of Lucknow" Torpedoed without Warning.

LONDON, May 7. Steamer "City of Lucknow" was torpedoed without warning. All the crew have been landed at Malta.

Silver Coining Question.

LONDON, May 7. The Montague Silver report says that both the position and the strength of the market are unique. No advance in price has ever been so sustained. Should price of silver exceed forty five pence it would then be worth while to ship to Europe and there refine the rupee thus creating a serious problem for Imperial Government. Considering that the size of the stock of rupees is nominally worth over 183 millions sterling, it would be impossible to recall and remint the metal quickly into coin with less silver contents, if the price exceeded forty six pence. The same would apply to the Straits dollar.

Steamer Clan Macfadyen.

Report of Submarine Encounters.

Steamer clan "Macfadyen" reports that a submarine in the Bay of Biscay fired sixty shots at a very close range. Clan Macfadyen pluckily replied and it is believed that she hit the Submarine several times. Three hours later she met another submarine whose torpedo missed her by a few feet.

Saving Daylight.

Parliament to Discuss Proposals.

LONDON, May 7. In the House of Commons, Mr. Asquith said that it was hoped to arrange an early date for the discussion of daylight saving. Mr. Samuel has written to Sir Henry Norman, who had given notice of a motion on the subject, emphasising the benefits which would accrue from daylight saving, especially the release of a great quantity of coal urgently required by the Allies and ourselves. He mentions that the Chamber of Commerce and the Government Coal Committee have unanimously urged its immediate adoption and that the managers of the great railways are strongly in its favour.

It is understood that Daylight Saving will be enforced on May 14th.

A Cardiff Steamer Sunk.

Crew Saved.

Cardiff steamer "Rusdon" has been sunk. The crew were saved.

Prince Albert has rejoined his ship.

Increase in the exports for April amounted to £4,648, 106, and increase in imports to £2,046,780, compared with April 1915.

France.

Violent Bombardment West of the Meuse.

LONDON, May 7. PARIS.—A Communique states that the bombardment has continued and has been most violent west of the Meuse, particularly in the region of Hill 304 and in the vicinity of Houcourt-Esnels Road. No infantry actions occurred.

TELEGRAMS.

General Haig's Communique.
Enemy Trenches Successfully Raided.

LONDON, May 7.

A Communique from General Haig says:—Last night under cover of bombardment we successfully raided the trenches near Authville. Our casualties were slight. Five prisoners were brought back and ten Germans were killed and many wounded. The enemy after bombardment raided our trenches southeast of Armentieres, but were immediately ejected. The enemy also attempted to attack our trenches east of Cabaret Rouge but were repulsed. There has been some artillery activity to-day. Considerable amount of successful airwork was carried out yesterday. The few hostile machines seen were driven off.

Civilians Evacuating Metz.

LONDON, May 7.

AMSTERDAM.—It is reported from a trustworthy source that civilians are evacuating Metz.

Violent German Bombardment.
Strong Attack Repulsed.

LONDON, May 7.

PARIS.—This afternoon's communique reports minor operations except west of the Meuse, where a very violent German bombardment was succeeded by a strong attack, which was bloodily repulsed except at isolated points in the front trench. There was moderate artillery fighting east of the Meuse.

The British Communique.

A British communique says:—The enemy last night sprang mines near Neuville, and one to-day east of Albert without altering the situation. There was considerable artillery activity during the night on the banks of the Somme opposite Hulluch. There is nothing to report to-day. Artillery was less active. There was the usual result of air fights yesterday. We drove down two enemy machines behind the German lines, one of which was wrecked. The pilot of our aeroplane fired on the occupants after landing, and returned safely. The other enemy machine was damaged. We lost an aeroplane, which was brought down in the enemy's lines.

The Paris Communiques.

PARIS.—A communique says:—Bad weather hampered operations on most of the front, where only artillery operations were reported. Bombardment was increasingly violent west of the Meuse in sector. Hill 304. There was moderate artillery activity east of the Meuse.

A later Paris communique says:—Westward of the Meuse after intense bombardment of Hill 304 with heavy asphyxiating shells yesterday, reaching last night to an unprecedented pitch, the French evacuated part of a trench on the northern slopes, which the German bombardment had utterly smashed, but our batteries checked an advance. The German attack during the night upon the woods west and north-west of Hill 304 were repulsed with the bayonet. It has been ascertained that Wednesday's attack was carried out by a fresh division, which sustained overwhelming losses. Persistent bombardment of the line from Morthomme to Camieres continues.

THE FRENCH COMMUNIQUE.

PARIS.—This afternoon's communique says:—The German attack yesterday evening after an intense artillery preparation against our trenches south of Libous was stopped by our curtain of fire before it reached our barbed wire. There was continuous and violent bombardment in the region of Hill 304 and in Haudromont Thiaumont farm sector. Strong enemy reconnaissance was repulsed south of St. Michiel. A score of our captive balloons broke away in the gale and several landed behind the German lines. A majority of the observers parachuted into our lines.

Russia.

The Russian Communique.

PETROGRAD.—We made slight progress south-east of Olyka and consolidated our gains. Violent counter-attacks were unsuccessful. Heavy enemy attacks in the region of the Tarnopol-Pezerna Railway were equal failures. On the Caucasus front in the direction of Baiburt fresh Turkish attacks were repulsed, also night attacks in the direction of Bitlis.

French Ministers in Russia.

PETROGRAD.—The Tsar received in audience the French Ministers Viviani and Thomas.

Italy.

An Italian Air Raid.
Airship Missing.

LONDON, May 7.

ROME.—A communique announces that five enemy attacks in the Tonale and Adamello zones were repulsed with heavy losses. Two Italian airships dropped two tons of explosives on enemy positions east of Gorizia. One airship did not return.

Italian Destroyers' Activities.
Enemy Torpedo Boats Chased.

LONDON, May 7.

ROME.—Four Italian Destroyers on Wednesday chased ten enemy torpedo boats shelling them continuously. The destroyers only gave up the chase twenty miles from Pola when the enemy cruisers left the port. The seaplanes unsuccessfully tried to bomb the Italian Destroyers.

BRINDISI BOMBED.

Material Damage Insignificant.

Five enemy aeroplanes on Thursday bombed Brindisi. Material damage was insignificant, the hospital mostly suffered, four patients being killed and five injured.

French Submarine Activity.
Enemy Destroyer Sunk.

The French submarine on Thursday in the Lower Adriatic torpedoed and sank an enemy destroyer.

Durazzo Successfully Bombed.

LONDON, May 7.

ROME.—Four seaplanes successfully bombed Durazzo and returned safely.

Enemy Seaplane Destroyed.

One enemy seaplane was destroyed at Brindisi during the raid last week.

Turkey.

Russian Success in Turkey.

LONDON, May 7.

PETROGRAD.—A Communique says:—Southeast of Lake Nied were captured the enemy trenches. The enemy attacked northwest of Krochine, but fled before our counter-attack, leaving the killed and the wounded and much ammunition. Southeast of Olyka we forced the enemy to evacuate the wood. On the Caucasus front we dislodged the enemy from the positions at Serinakteriad and bayoneted the defenders.

PETROGRAD.—A communique states that, at the capture of Serinakteriad position in the direction of Baghdad, the Turks, who lost heavily, abandoned large camp and important material. At the occupation of Tribizond, we captured eight coast guns, fourteen six-inch Guns and artillery and baggage trains and other important equipment.

Greece.

French Advance in Balkans.
Austrian Official Arrested.

LONDON, May 7.

ATHENS.—The French have occupied Florina. They arrested the Secretary to the Austrian Consulate at Monastir, who was returning from Athens. The Austrian Minister at Athens has protested against the arrest. There have been many desertions from the Bulgarian army. Great depression prevails in Sofia, and Turco-Bulgarian relations are unsatisfactory.

IRELAND.

SITUATION IN IRELAND.
Death Sentences Commuted to Penal
Servitude.

LONDON, May 7.

The Illustrated Sunday Herald says, that it was announced in Dublin last night that, Countess Markievicz had been sentenced to death and that the sentence had been commuted to penal servitude for life.

DUBLIN.—The Sentence of death passed on John Plunkett, son of Count Plunkett, has been commuted to ten years penal servitude. Numerous other death sentences have been commuted to various terms of penal servitude.

F.-M. Lord French's Report.

LONDON, May 7.

F.-M. Lord French states that the situation in Ireland is quiet. The collection of arms in Dublin and the arrest of fugitive rebels are progressing satisfactorily. A strict cordon is still being maintained. Rebels attacked the police barracks at Oranmore near Galway, but the police held out till they were relieved. The situation in the West Riding of Galway is well in hand, and the rebels have been dispersed. South of Ireland is quiet and is steadily becoming normal. Ulster is normal.

Messages in the Trenches.

LONDON, May 7.

Captain William Redmond, M. P., has written to Mr. John Redmond, stating that the Germans put up in their trenches opposite the Irish Divisions notices saying:—"There is a revolution in Ireland. English guns are firing on your wives and children. The English Military Bill has been rejected." The notices also offered the Irish a hearty welcome. The Irish replied by singing Irish airs and Rule Britannia.

Shanghai Irishmen Denounce Rebels.

LONDON, May 7.

Shanghai Irishmen have passed a resolution expressing shame and horror at the disloyalty of a few of their compatriots.

Irish Rebels Shot & Imprisoned.

LONDON, May 7.

The rebel John McBride has been shot. The sentence of death in the case of two others has been commuted to life sentence. Three others have been sentenced to three years' imprisonment.

Four More Rebels Shot.

Other Death Sentences Reprieved.

LONDON, May 7.

It is officially announced that as a result of the trials the following additional Sinn Feiners have been shot:—J. Plunkett, E. Daly, M. O. Hanlon, and W. Pearce. Fifteen further Sinn Feiners were sentenced to death, but the sentences were commuted to ten years' penal servitude by the Commander-in-Chief. One death sentence was commuted to eight years. Two rebels have been sentenced to ten years. Other trials are proceeding.

SENTENCES OF PENAL SERVITUDE.

LONDON, May 7.

DUBLIN.—Countess Markievicz has been sentenced to penal servitude for life, and Count George Plunkett for ten years.

Trial of Casement.

LONDON, May 7.

It is expected that Casement will be tried for high treason by three judges, presided over by Lord Reading.

Irish Under Secretary Appointed.

It is officially announced that Sir Robert Chalmers has been appointed Under Secretary to the Lord Lieutenant of Ireland in succession to Sir Mathew Nathan who has resigned.

It is unofficially reported that Harcourt succeeded Birrell.

Belgium.

The Belgian Progress.

HAVRE.—A communique says: Following the occupation of Shangugu, the Belgians continued to progress on the southern shore of Lake Kivu, and attacked the enemy's rearguard on April 21st and forced it to retreat headlong. The Belgians on April 20th occupied the German post of Israngi, which had been abandoned by the enemy.

GENERAL HAIG'S REPORT.

General Haig reports that last night and to-day, there has been artillery activity on both the sides about Mariecourt Threpal Arras, Loos, Saint Eloi and Ypres.

Austria.

Peace Demonstration at Budapest.

LAHORE, May 7.

LONDON, May 6th.—It is reported at the Hague that soldiers in Budapest fired on a demonstration demanding food and peace. Fifteen citizens and one Hussar were killed.

AMERICA.

German Reply to American Note.
Position of the Merchantmen.

LONDON, May 7.

WASHINGTON.—It is officially announced that the German reply to the American note, promises that the Merchantmen within and without the Naval war zone shall not be sunk without warning nor without saving of the lives unless an attempt is made to escape. The German note adds that Germany expects that the United States will insist forthwith that the Britain shall observe the rules of the International Law. Should steps in this direction be unsuccessful a new situation will arise in which connection Germany will reserve to herself the liberty of decision.

Effect of the Reply.

LONDON, May 7.

NEWYORK.—The early reports that the German reply was uncompromising, adversely influenced the opening of the stock market, but notes and quotations from the new order to the submarines not to sink the Merchantmen without warning and regarding the saving of the lives caused an abrupt recovery.

Mr. Lansing on the Reply.

LONDON, May 7.

WASHINGTON.—Mr. Lansing referring to the German reply said, that mistakes by submarines were not admissible. He added that the United States might ask Germany for a copy of the previous orders to the Submarine Commanders for comparison with the new order quoted in the German reply.

Popes Message to Wilson.
Apprehension of Rupture Reflected.

LONDON, May 7.

WASHINGTON.—Apostolic Delegate has delivered to Mr. Wilson a message from the Pope. Its contents have not been revealed, but it is reported that it reflected Papal apprehension of rupture between Germany and the United States.

The Villista Bandits.
Killed and Wounded.

LONDON, May 7.

A detachment of the American Cavalry surprised a larger number of the Villista Bandits and forty-two of the latter were killed and many wounded. The American had no casualties.

Bandits in Mexico.
Agreement Between U. S. & Mexico.

LONDON, May 7.

WASHINGTON.—An agreement has been reached providing for co-operation between the adherents of General Carranza and American troops in clearing Northern Mexico of bandits.

LAHORE, May 6th.—The "Civil and Military Gazette" cables:—
LONDON, May 4th.—The correspondent of the "Central News" at Lima states that the German Bank of Peru has withdrawn large sums from New York at heavy loss. It is understood the Bank has acted under orders from Berlin.

Mesopotamia.

Military Situation Unchanged.

SIMLA, May 7.

General Sir Percy Lake reported on the 3rd May that the military situation was unchanged. The arrival of the first batch of sick and wounded from Kut was reported by the Corps Commander.

An Exchange of Prisoners.

LONDON, May 7.

The Turkish Commander has agreed to exchange General Townshend's sick and wounded for an equivalent number of Mahomedan Turkish prisoners. A ship will be sent to fetch them.

TELEGRAMS.

Gallant Conduct of British Troops.
Tribute from General Commanding.

SIMLA, May 7.

The following remarks were made by the General Officer commanding the Division regarding the gallant conduct of certain regiments in the operation on the 20th and the 21st January in Mesopotamia:—"I cannot speak too highly of the splendid gallantry of the Black Watch, aided by parties of officers and men of the 6th Jats, 97th Infantry and the 41st Dogras, in storming and occupying the enemy trenches. Their advance had to be made across a perfectly open bullet-swept area against sunken loop-holed trenches in broad day-light, and their noble achievement is one of the highest. The great and the most admirable gallantry of all ranks, especially that of the British officers in worthy of the highest commendation. They showed the highest qualities of endurance and courage under circumstances so adverse as to be almost phenomenal."

General Lake's Information.
THE WOUNDED FROM KUT.

SIMLA, May 7.

Information has been received from General Lake to the effect that the first batch of the wounded from Kut, which reached the Headquarters of the Tigris Corps on the 3rd May was composed of three British Officers and 173 Indians. On the 3rd, May parties of the Turks were sent out under the white flag in the Boit Aiaesa area on the right bank of the Tigris in order to bury their dead. Mutual arrangement for this purpose were made as since 7th April fighting in this neighbourhood has been almost continuous.

GENERAL JOFFRE'S SYMPATHETIC MESSAGE.

With reference to the recent operations in Mesopotamia, the following message has been received from General Joffre:—

The French army has followed with admiration the heroic defence made by the garrison of Kut-el-Amrah, a defence which nothing could break during a siege of 143 days except complete exhaustion of its resources. It has followed with the same feelings the brilliant efforts made by the relief column in the face of most unfavourable conditions of the country and climate.

I beg you will be so good as to convey these sentiments to the officer commanding the troops in Mesopotamia.

The following reply has been despatched to General Joffre:—

Please accept our most grateful thanks for your sympathetic message which has been at once conveyed to the troops in Mesopotamia. They will be cheered and encouraged by the assurance of the admiration of the great army which under your leadership has for many weeks broken the enemy's most powerful efforts to reach Verdun.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 7.

The following telegram dated yesterday has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The Germans are again attacking near Verdun. After bombardment with great violence they delivered a strong attack against the positions north of Hill 304. They were repulsed on the front as a whole, but gained a footing at some points of the advanced trench. The German bombardment afterwards continued with increasing violence on the sector of Hill 304. The enemy sprang mines against the British front without altering the situation.

The Russians have made some progress and have established themselves on the ground occupied near Olyka Railway station in Volhynia. The Russians repulsed attempts of the Turkish attacks in the direction of Baisurt 54 miles northeast of Erzinjan and also a Turkish attack in the direction of Bitlis.

A British light cruiser squadron destroyed a Zeppelin off the coast Schleswig. Another Zeppelin flying over Salonika was brought down by the fire of the Allied fleets.

SIMLA, May 7.

The following telegram dated the 4th instant, has been received by His Excellency the Viceroy from the Secretary of State:—

The French report a brilliant assault on the German positions north-west of Morthomme. The Germans attempted a small attack in Argonne, but were repulsed.

The British report the usual mining, artillery and air activity.

The Russians report the repulse of the attempted offensive which the Germans made south of Divinsk and near Lake Narotch. The Russians captured an important sector of the Turkish position in Upper Chorok. The Russians again drove the enemy back in the direction of Diarbekir.

Casualties in the last Zeppelin raid were six men and three women killed and 19 men and eight women injured. An aeroplane on the afternoon of the 3rd dropped bombs in Deal, injuring three persons.

The following telegram, dated the 5th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State for India:—

The French report that they extended and consolidated their gains on Morthomme. A small German attack on a recently captured trench was stopped. A demi-official statement says that the French are definitely passing from the defensive to the retaking of lost ground and gradually removing the menace against Morthomme.

The British report that the enemy, after heavy bombardment raided the trenches near Moncky, causing some casualties. There was mining activity on both sides.

The Italians report the repulse of three successive Austrian attacks in force on the Tonale zone and two on the Adamello. There was great aerial activity on the whole front.

Lord Kitchener, in the House of Lords, said:—"General Townshend and his troops did all humanly possible to resist to the last, and this reflects no discredit on themselves or on the record of the British and Indian armies. Lord Kitchener added:—"To adverse element alone was due the denial of success."

The Anglo-Indian Force.
Recruiting Meeting at Simla.

SIMLA, May 7.

A well attended meeting was held at the Gaiety Theatre this evening for the purpose of enlisting soldiers for Anglo-Indian Regiment, Major-General Walter, Adjutant-General in India, presiding. In opening the meeting he said:—"Ladies and Gentlemen, it gives me very great pleasure to take the chair at this meeting. In my capacity as Adjutant-General, I have had a great deal to do with the details of the scheme, which has recently been sanctioned. I am naturally considerably interested in its progress. These platoons, etcetera, are the first units which will be solely composed of Anglo-Indians, but the community has already had an opportunity of coming forward and showing its patriotism by joining certain units that have been impoverished during the war. We have raised two batteries of artillery, one for employment in East Africa and the other in Mesopotamia, a machine-gun company, several sections of motor cyclists and an armoured train detachment. In all these units the Anglo-Indian community has, I understand, been largely represented. I have, within the last few days, had the advantage of speaking to Major-General Sir Michael Tighe who was until recently commanding the troops in East Africa. On his authority I am able to say that the units with his force, which I have referred, have all done excellent work. He especially spoke of the machine-gun company, which from the nature of its organisation had greater chances of actual fighting than the others. He particularly mentioned to me the magnificent work done by this company which was drawn in detachments from various Volunteer Corps all over India and is very largely composed of Anglo-Indians. I understand that its Commander Captain James has recently been given the Military Cross by General Smuts on behalf of His Majesty the King-Emperor and I believe that some of the men have been recommended for the Distinguished Conduct Medal. The gallant behaviour of this company, I feel sure, will be a source of greatest pride to you all, and I have no doubt, will act as a strong incentive to the young men of your community to come forward and emulate their deeds."

The Hon'ble Mr. Abbott, who was the principal speaker, explained at length the scheme of raising an Anglo-Indian Regiment recently sanctioned by the Government. He said that times, out or number, he had emphasised the necessity of taking Anglo-Indians into the British Regiments. The object of the present movement was not so much to seek employment for the unemployed as to choose the very best from among the community to enlist for the fighting unit. What would be their political fate, he asked, after the war, if they failed. He had great hopes that Simla would do her best. He hoped that the Government would be able to spare the services of those who were willing to go and he finally appealed to the ladies to do their bit in relieving the situation.

Colonel Henry, Commanding the Simla Volunteers in the course of his address mentioned that a section of 12 men with an officer from Sanawar Military Asylum were leaving for British East Africa, which fact should be an incentive to the young men of Simla. He felt that in Simla there was a very large field for recruitment. It was for them to offer, and leave the rest to the Government. He concluded by mentioning that one of Mr. Abbott's sons was on active service, which showed that Mr. Abbott meant business.

The Recruiting Agent for the Punjab next made a stirring appeal, as a result of which eighteen young men forthwith enlisted for the regiment.

General Walter thanked the Hon'ble Mr. Abbott and the meeting dispersed with singing of the National Anthem.

Prohibition of Imports.

A Further List.

SIMLA, May 7.

A Press communique says:—"Intimation has been received from the Secretary of State for India, that it is proposed to prohibit the importation of the following articles into the United Kingdom from the 12th May, 1916:—Bladders, casings, and sausage skins, brooms and brushes, bulbs, flower roots, plants, trees and shrubs, canned, bottled, dried and preserved vegetables and pickles, horns and hoofs, ice, ivory, animal and vegetable, moss litter, rubber tyres and tubes for motor cars and motor cycles, salt, starch dextriniferina and potato flour."

WEATHER REPORT.

SIMLA, May 7.

The storm in Upper Burma has disappeared after giving local rain in Assam and some scattered falls in Burma and Southeast Bengal. Thunderstorms have caused falls also in the Peninsula, the only large amount being four inches at Cox's Bazar.

The depression of yesterday in Baluchistan has travelled into the West Punjab and the weather is unsettled to day over the greater part of Northwest India.

FORECAST:—A few falls in the Punjab and the surrounding hills and diminution of rain in East India.

A full list of the patrons of the Hindu University at Benares is in preparation and will be published shortly.

The P. and O. steamer "Mandala", with the homeward mails of the 30th ultimo arrived at Aden at 3 P.M. on Friday the 5th instant.

The question of the Board Gauge Railway connection between Delhi and Karachi has been referred to the Government of India by the Secretary of State for further consideration.

Calcutta.

Calcutta Revolver Purchase Case.

Sentences on Accused.

CALCUTTA, May 7.

Mr. Swinhoe, Chief Presidency Magistrate to-day passed judgment in the case in which Drummer Barrett of the Lincolns and an Anglo-Indian named Hogan were charged with cheating in connection with the purchase of a five chambered "Bulldog" revolver from the firm of Messrs. A. C. Coondoo and Co. The Magistrate after reviewing the facts of the case in his judgment made reference to Hogan's written statement which he put in. In it Hogan stated that he was a police informer and wished to obtain possession of a revolver for his own safety. This the Magistrate disbelieved, and was of opinion that he intended to get possession of the weapon in order to dispose of it to somebody not entitled to possess it. The Magistrate came to the conclusion that Barrett was simply a tool in the hands of Hogan. Barrett was sentenced to six months' and Hogan to one year's rigorous imprisonment.

Bengal.

The Pabna Disaster—Further Details.

TEJPUR, May 7.

The Up steamer "Durant" arrived here yesterday at 4 p. m. with the Serang of "Pabna", three Khalasis, one fireman, two of his assistants, one driver a pilot and a passenger. As soon as the steamer moored the people flocked to it to get the news of the disaster. The Serang said that he made over board to the second Serang after he left Barsua Ghat and went to bed at 12-10 a. m. At about 1-3 a. m. Farwana called him out and when he came from his cabin he saw the steamer about to capsize in consequence of a heavy cyclone. Water was passing over half the lower deck and within a minute or two the steamer turned turtle down. The mail steamer "Arjun" narrowly escaped, the Serang intentionally running her aground to save her. At about 4 a. m. the Up despatch steamer "Durant" picked up Serang and other men who were floating on the water with the help of planks and drift-wood. The S. S. "Arjun" picked up another of the crew. According to Serang's statement eleven persons were saved. There being deep water the "Durant" easily passed over the sunken steamer. A rescued passenger who is an up-country man working as fish mahajdar of Tezpur states that there was about 80 to 90 passengers with one or two Babus in the inter class cabin. He also stated that just after the cyclone began the pilot screamed out "Jahaz khara me le jao."

But Serang replied "Never mind no fear". And Kera-in Babu instructed the people to sit or stand calmly where they were. The steamer's crew numbered 31.

At about noon yesterday the cargo steamer "Guzrat" left Tezpur for the place of occurrence with Mr. Govan steamer Agent, and a Pilot Superintendent. The Serang made a statement before the Deputy Commissioner this morning.

Punjab.

Punjab Muslim League.

Vice President Resigns.

LAHORE, May 8.

The Hon'ble Captain Malik Umar Hyat Khan Tuvana has resigned the Vice Presidency of the Punjab Muslim League. In a letter to the Hon'ble Mahomed Shafi he expresses disapproval of the methods followed by the league which, he says, have given rise to many not unfounded complaints.

Lahore Conspiracy Case.

Result of Appeals.

LAHORE, May 7.

The Punjab Government has now passed orders on the petitions of six men sentenced to death by the Special Tribunal in the Supplementary conspiracy trial. In the case of Hira Singh of Charar in Lahore district (accused No. 28), the Lieutenant-Governor has commuted the sentence of death to one of transportation for life. The sentence of forfeiture of property passed by the Tribunal has been maintained. The petitions of the other five convicts have been rejected.

Burma.

Sir Rabintra Nath Tagore.

Rangoon Reception Postponed.

RANGOON, May 8.

Sir Rabintra Nath Tagore who is on his way to Japan did not arrive by "Fasu Maru" in Rangoon till late last evening.

Consequently the reception in his honour was postponed to this evening.

The Burma Oilfields.

American Oil Drillers' Grievance.

RANGOON, May 7.

There arrived to-day from the Burma Oil Co's Fields, Yenangyong, 44 American oil-drillers, who ceased work on the 1st May. In the course of an interview with a local newspaper's representative the men stated that they were not on strike, but they had a reasonable grievance. Owing to the war, prices of foodstuffs have risen 40 per cent, and they said that wages of 50 dollars extra should be added to their present salaries of 150 dollars per month, and Rs 25 to their present messing allowance of Rs. 175. The Company declined to accede to their request, and they left the service. The trouble is apparently a long standing one, for the men say that for two years a polite demand for an increase in their wages was made, but no heed was taken. They allege that their engagement was made by misrepresenting that a princely messing allowance and well furnished bungalows would be given, whereas their messing allowance was barely sufficient to keep them and their families together, and the houses, in some cases, were mat huts and insanitary too and only half furnished. They consider their wages less by 50 dollars than in any other part of the world.

The Director of Industries, United Provinces has issued a report by Mr. T. P. Srivastava of the Technical Laboratory which embodies the result of practically a year's experiment with babul pods, the object being to enable them to be used for tanning.

London.

BOMBAY, May 7.

Indian Womens University.
 Constitution of the Senate.

Indian Industrial Commission.
CHAIRMAN'S ARRIVAL.

The Yeotmal Conference.
President's Speech.

The Deputy Commissioner, Mr. E. Chapman, attended the Conference from the beginning of the proceedings to its finish. Before the proceedings of the Conference commenced Mr. Chapman said that he sympathized with the movement and expressed his opinion that such Conferences were advantageous.

South India.

Collector: Hays.

Yesterday afternoon at the War Barrack square races open to the convalescents of the different units in India, who recently returned from the Persian Gulf and Mesopotamia took place.

The Andhra Conference

(FROM OUR OWN REPORTER.)

COCANADA, May 8.

The morning procession started at the Town Railway Station without the President, who failed to catch the train. He is expected by the noon train. The procession contained the leading Aghas, the Honourable Mrs. A. V. Krishna Rao and C. V. Narasimharaju and Mrs. Valluri Suryanarayana Rao, Koppalli Hanumanta Rao, Vunnava Lakshminarayana, Konda Venkatappayya, Kasinadhuni Nageswara Rao

BRIEF TELEGRAMS.

Sir Aurel Stein, on his arrival in England, will be placed on four months deputation to deal with his previous Central Asian Collections. As regards his more recent collections the larger specimens are at Lahore while the smaller and more valuable ones are at Srinagar, where Mr. Andrews has them in safe keeping.

LATEST TELEGRAMS

Prince of Wales.

VISIT TO THE ITALIAN FRONT.

LONDON, May 2.
The Prince of Wales has gone as a guest of King Victor Emmanuel to the Italian front accompanied by the King. His Royal Highness visited the most advanced line on the lower Isonzo amid an incessant roar of the artillery. The Prince was accorded an enthusiastic welcome.

French Schooner Sunk.

LONDON, May 7.

The French schooner "Bernadette" has been sunk. Eight were picked up. Twenty six are missing.

Swedish Ship Burned.

The Swedish ship "Mars" has been burned by German submarines.

ఆంధ్రమహాజన సభ

అధ్యక్షశ్రీ శ్రీ నారాయణ

కర్ణాటక ప్రభుత్వం ద్వారా కర్ణాటక ప్రభుత్వం ద్వారా
కర్ణాటక ప్రభుత్వం ద్వారా కర్ణాటక ప్రభుత్వం ద్వారా
కర్ణాటక ప్రభుత్వం ద్వారా కర్ణాటక ప్రభుత్వం ద్వారా

మన రాజధానిలోని యాదాద్రి సోదర్య కేంద్ర ప్రతిష్ఠా
కర్తాద్వారా కృతజ్ఞతను గురించి ఇదివరకూ తీవ్రమగు చర్చలు
జరిగినవి. ఈ విషయమును గూర్చి జరిగిన అనంతర (ప్రతిమాన
సాధనములకు తిరిగి కేంద్రంలో చెప్పునితనము ముగించి వీరాద్వార
సమయములోని ముఖ్యమంత్రి అంబేద్కర్ రాజధానిని తనయ్యగాను

4. రెండవది ఇతర కమిటీలు మరియు గాని ప్రభుత్వ చట్టం
అనుసరించే (ప్రత్యేకంగా) రాష్ట్ర నిర్మాణానుబంధమైన
చేతను చట్ట ఇతర రాజధానిల స్థితిగతులను గూడ పాఠ
క తమ లెస్సెట్టే పరికించబడి ఉన్నాయి, భాషా నిర్మాణ
ముగ పరిధిలగా భాగములు ఏర్పడుతున్నవలెనని విష
యమును గూర్చి యిదవసారి అంగీకరించి రాజకీయోద్వేగము
నివారణార్థములు ఈ సమాగ్రియే నిర్ణయాలు అని చే
సే నిశ్చయము కోర్తే విషయము కాదు. పరిధిలగా విషయ
మధ్య, రాష్ట్ర విభాగము సులభమైన పెద్దమార్పులు ఉత్ప
న్నము ఈ యింట్లో యోచనలతో గాతమును బొంబాయి
రాజధానిని (Decentralisation) కుట్టి తగినదని నాత్తు

మిచ్చుటలో ఒక ద్రవ భావ ప్రభావ రాష్ట్ర భావము
వాంఛనుమని చెప్పి నూర్చును. ప్రకృతిస్థితినుబట్టి వివిధ
భావము మాటలాడుదు భిక్షు భిక్షాచార సంస్కారమును
తోనాగకతనం దత్వంత వ్యతిరేకముగల జనును బోలించు
జకం బై సేకభావము మాటలాడెడి రాష్ట్రములను పాలించు
జయే నుభవని తెప్పువచ్చును. ఆ మాభావ పండితుల
యందొగకములను బదిలించే పండిత పెదయందొగకముల ద్విభా

(నిశ్చయము)

గుంటూరు జిల్లా పరిషత్తు. — గడచిన నెల 30 వ తేదీన
 ముద్రవాక్యస్థానము గారి మరణమువలన యాదేశములను
 పాన్ బహదూరు ముల్లుగు అదిశాశాస్థానము గారి మరణముల
 వలన ఈ యాదేశములను అందులో నుత్పత్తియుగా. ఆంధ్ర
 శాస్త్రమునకు నూ కలిగిన సుతామము నెలబుచ్చుటకు గాను
 గుంటూరు ప్రభుత్వముల పథకానివహించినది.

మదరాసు అందు సదరన్ చుహారాస్ట్ర రైల్వేకంపెని

(లిమిటెడు)

నోటీసు

గుత్తి (Goaty) డిస్ట్రిక్టు లైన్స్ ముద్దనూరు జూటూరు (రెండు డివిజన్లలోనూ) నడుచుచుండు 5వ సెక్షన్ నుకొరకు రివిన్యూ మెయిన్ లైన్ ను సెక్షన్ లో కంట్రాక్టులనిమిత్తము తుండగ కావలయును. తుండగ ఫారము, రెండు రూపాయలు చెల్లించుచో, రాయపురములో నుండు డివిజన్ జనరల్ అఫీసు నందుగాని, గుత్తియండు డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరు అఫీసునందుగాని దొరుకగలదు.

నిర్ణీతమయియున్న ఫారములకప్పు యితర మయినవి పరిగణించబడవు. సెక్షన్ నుండు వను లన్నియు డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరు అఫీసులో దొరకు కంపెనీవారి నిబంధనల ప్రకారము జరుపబడ వలెను. ప్రతితుండగ ఏబది రూపాయలు డిపాసిటు సహా ఉంపవలెను. అగ్రిమెంటు వ్రాయుటకు కోర బడినపుడు వెనుకతీయుచు డిపాసిటు సొమ్మును పోగొట్టుకొనుదురు.

తుండగ 31-5-13 తేది వరకు 2 గంటల వరకు తీసికొనబడును. ప్రతితుండగ కవర్ లో పెట్టి సీలు చేయబడి డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరు యం. అండు యన్. యం. రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్ గుత్తి అండ్ పైన్ అగ్రిమెంటు వ్రాయబడి యుండవలెను. కవులమీద Tenders for Revenue Maintenance Sectional Contract for 5th Section, Gooty District, N. W. Line. అని వ్రాయవలెను.

రైల్వేకంపెని, అన్నిటికంటే తక్కువ తుండగ నుగాని యిరిదేనిగాని అంగీకరించుటకు హామీ పడదు.

ఇడివరకు రైల్వేలో పనిచేసియుండిన తుండగదాల్గు వారితుండగతో సహా వారివారి సన్మాన పత్రములను గాని, తదితర విషయములను గాని పంపవలెను.

కృతార్థుడైన తుండగకు, ఆ సెక్షన్ లో తన కును, కావలసినయెడల అట్టి సీజను టికెట్లకు యితర డివిజన్లు లేకుండా సీజను టికెట్లకు సీజను టికెట్లు ఇవ్వబడును.

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామోజివ్"ను యునయోగించవలయును దానినుకడయోగించిన బాయిలర్లు ప్రక్క పట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక మెల్లప్పుడు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆనమనున్న గొట్టములనున్న ప్రక్క పట్టకుండగను శుభ్రముగా నుండును. ఈ కామోజివ్ యునయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండు ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యునయోగమును గురించి యు సలహాను గురించియు అసలుయేజంట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు. 2-8-0
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు

389 ఇంజనీరింగు వర్క్సు

తపాలపెట్టె నెం 55కి రు మదరాసు

(చై కామోజివ్ గోరువల్లు ఈ పత్రిక పేరుకొడ నడచారిన గోరువల్లును.)

వజ్రగుళిక

20 మాత్రలగుల డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్ష పుష్టియు నరవటుత్వము కారణములు రక్ష పుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీర్ణోత్పత్తియువలన గలుగును. వ్యభిచారము నుభిరోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుట అమృతాంజనం డిపో, గి తంబు నెట్టివిధి మదరాసు.

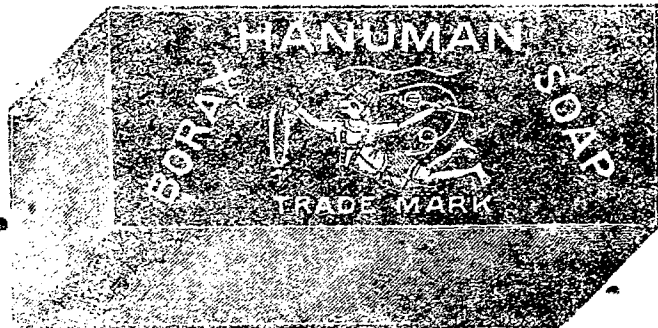
కస్తూరి

విష బృంహలకు, కలరాకు, నుంధికి, బాలెంతోగము ముల వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యునయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రేయవగుటచేతను, నవరస సమయము లందుదొరకుట దుస్థము మా డిపోడుంబలి కస్తూరియందితర వదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతావునుండి కొనిన వారలకిదియము తెలిసియున్నది. కొననివా గొకసారి పరీక్షించినవిజము. తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గాని మానపోడు రులం 1-కి రు. 80-0-0

అమృతాంజనం డిపో మదరాసు

హనుమాన్

చర్మవ్యాధుల అత్యాశ్చర్యముగ సాగొట్టును

ఎస్. రంగనాథం నెట్టి అండు బృందర్య, మదరాసు,

బోరక్సునబ్బు

సౌందర్యమును కాపాడుకొను స్త్రీలు, పురుషులు సర్వకాలములందు ఉపయోగించవలయును.

నియమ (REGD)

255

హోల్ ఆయిల్

సింహ హోల్ ఆయిల్ పెంట్రుకులను వృద్ధి చేయును. నెరసిన పెంట్రుకులను, ఎత్తని పెంట్రుకులను సజ్జుచేయును. రాని పెంట్రుకులను ఆపును. పేదస్థులను చల్లగానుండును. ఇది బహురమ్యమయిన నువానలతో మాడియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారలకు పూచిన పువ్వులతోటయం దున్నట్లుండును.

గొరికి నం. మైసూరునందుంచబడిన ఎక్సిలిమెనండు దాని పరిమళమునకు ఒక నువర్ణపతకము నిచ్చిరి. పతకము భావపాదయంచబడిన ప్రదర్శననందు బొంబాయి నవర్న సాహెబు హిజు ఎక్సలెంసు లార్డు వెల్లింగ్టన్. జి. సి. వి.ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాపత్రక నిచ్చిరి. ధరలు, బుడ్డి గిగ్ గూ. ౧౦-౦, 3కి ౨౦-౦. తపాలాశుభ్ర ప్రత్యేకము. సోల్ ఏజంట్లు:— కామ అండు కో, సి. పి. టూకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

1000 రూపాయలు బహుమాన మివ్వబడును.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా రిజిస్టర్డు

ఈమురబ్బాకు సాలామిసిరి కాదని యజ్ఞప్రయవారికి 1000 రూపాయల బహుమానముగా యివ్వబడును. దురభ్యాసముగల్గ బాల్యములోనే ధాతువులను కలిగినవారికి వృద్ధత కోశలు బలహీనమై, నవరస కాలమునగల్గ నుభియు పనిచేయించుచుండు. ఈ సాలామిసిరియొక్క సేవించియెవల అట్టి దుశభిలా తోలగి విశేష బలవర్ధనంబులయి పృథ్వికాశించుచు తర కాలము నుభియు జీవించురు.

REGISTERED

సాలామిసిరిమురబ్బా - ధాతుపుష్టి కలుగును.	సాలామిసిరిమురబ్బా - విశేషబలము కలుగును.
సాలామిసిరిమురబ్బా - పుష్ట్యు సలితము మాడును.	సాలామిసిరిమురబ్బా - రక్తము వృద్ధిచుండును.
సాలామిసిరిమురబ్బా - ధాతువు మూత్రముతో కలసి సాలామిసిరిమురబ్బా - ఆకలి యెక్కువగును.	సాలామిసిరిమురబ్బా - చక్కని మెరుగు నిచ్చును.
సాలామిసిరిమురబ్బా - నీకమరకు మాడును.	సాలామిసిరిమురబ్బా - ఉత్సాహము, శక్తి, బుద్ధి, సాలామిసిరిమురబ్బా - బహుమూర్తివ్యాధితోలరు.
సాలామిసిరిమురబ్బా - చక్కని మెరుగు నిచ్చును.	సాలామిసిరిమురబ్బా - చక్కని మెరుగు నిచ్చును.

ఈమురబ్బాకు తాంబూలు, వెండి, బంగారు భస్మములు ఎన్నిటికిని సమానముగావు సాలామిసిరి అతని ఒకబాటికండు. ఇది కాబూల్, కాంధహార్ దేశములలో వైశువున్నది అక్కడిజనులు యీ కండును విశేషముగా తిరుచున్నారు. మనదేశపు 4 గుర ముఖ్యము బలము ఆదేశము ఒకమనిషికి గలదు. మనదేశములో అనేకులు ఉరలగడ్డ, క్యూరగడ్డ యొక్కలైనవాటితో తయారుచేసి సాలామిసిరి అని చెప్పి మోసముచేయుచున్నారు. మా మురబ్బా అట్టిదికాదు. దీనిని సాలామిసిరికాదని వ్యక్తింపు వారికి 1000 రూపాయల బహుమానము. మేము యిహముగా యిచ్చెదమన్న మొత్తముగా యివ్వించెదల కోర్కె యాలముగా విమోచనముగచ్చును. ఈమురబ్బాకు పృథ్విమొక సేవించి మంచిబలమును పొందుటకై గొప్ప మంచులతోచేర్చి తయారుచేయబడుచున్నది. అతని పుత్రకల బొవధమునో పంపబడును.

కార్డునాసి వి. పి. ద్వారా తెప్పించుకొనవచ్చును. డబ్బీ 1 కి మె. ను. 2-0-0 లు.

తపాలాఖర్చు 1 డబ్బీ మొదలు 3 డబ్బీలు వరకు 0-6-0.

తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము. దరఖాస్తుదారులు తమ చిరునామమును విశేషముగ వ్రాయవలయును.

డి. మన్నాలాల్, డిల్లీవెద్దులు,

నె. 5, అవెన్యూకోడు, బెంగళూరు సిటీ.

Amrutanjani

Best Indian Pain Balm.

తల నొప్పిలకు!

శరీర వాదనలకు!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పిలకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలవేలు విక్రయము

చక్కని దబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0

తలనొప్పిలకు నొప్పి, వాయువుతో బాగుగ

పొట్టపునొప్పిలకు చాలా బాగు. పొట్టపునొప్పి

వనరులకు లభించు చాలా బాగు.

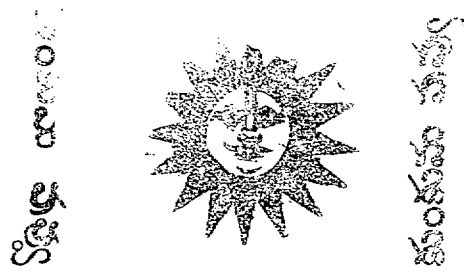
తయారుచేయుచు మంచియును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నార.

నువాసన గలిగి యుండును.

అమృతాంజనము దీని 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు, మావద్ద వోరకును. కొనువారు మార్కెట్లో చూచు గమనింతుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును.

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ (53) 81, హమ్మింగ్స్, బాంబాయి

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు పడుపుటకు, చాలిని వాడుటకు గలను తరీఖెయను నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు వాడుకో యేమేధానములు యేమేధానములతో అవి వాడవలయునపుడు స్వల్పముగాచేయ రీతినను యాచంకములు వెల్ల అభ్యాసపురస్కారముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ వోరవల్ల నేర్పించుదును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గతర్న ముండువారవద్దనుంచి పై నెన్న యిప్పించి వంతును, ముండువార వీరు 50 రూపాయలు కట్టవలయును.

తరీఖె క్లాసులు జూన్ 1 వ తేది నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరలచిన విద్యార్థులు మే 31 వ తేదికి గాని అంతకు ముందుగాని ధరభాగము చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు వాటినిగలదును. ఈ క్రింద నుదహరించుచారికి వ్రాసికోవడు.

(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

DIRECT IMPORTERS.

అనేక వి.పి. కంపెనీలవారు హమ్మింగ్స్ ధరలకు ప్రకటించియున్న యీ దిగువ వివరించిన వస్తువులకు మిక్కిలి లెక్కన ధరలకు విక్రయించబడును.

- 1 సిస్టం రాస్కోపు రూ. 1-14-0
- 2 బెజులీవరు 2-4-0
- 3 డీటో గ్లెస్ 2-8-0
- 4 రైల్వే రెగులేటరు 2-10-0
- 5 మిక్కిలి విన్నగడియారం రూ. 4-2-0
- 6 డీటో కండిట 6-0-0

అడ్రెస్:- గాతా అండు కో
6, రెడ్ క్రాస్ రోడ్డు, మదరాసు

తామర తైలము

దబ్బీ వెల 1-కి 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0

అమృతాంజనము దీని 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

THE ANDHRA MEDICAL JOURNAL

ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక

(ప్రస్తుతము మూడుమాసముల కొకపుస్తకము ప్రకటింపబడుచున్నది.)

355 మొదటిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. వైద్య విద్యను బోధించు అనేకపద్ధతుల వైద్య శాస్త్రములకు గల సమాజమును పరస్పర వైద్యమును భిన్నాభి ప్రాయములను పాటించక సమస్త పద్ధతుల వైద్యశాస్త్రములందును సత్యమును ఈ పత్రిక బోధించును. ప్రపంచమునందు సమస్త వైద్యపద్ధతులకు వానియొక్క సంఖ్యహాచరిత్రను చదివెదలు ఈ పత్రికా మూలమున గ్రహించవలయు. వైద్యసామాన్యము గొప్పవ్యాధులను గ్రహించి చికిత్సనీయు మార్గములను, వైద్యవిశేషములను లేకనే వైద్య వృత్తియందు లేజనము సామాన్యలోగములను కుదుర్చుకొను మార్గములను ఈ పత్రిక బోధించుచున్నది. చందా సం॥ 1-కి 1-4-0 అం. విదేశీయంకి రూ 0-6-0 అం. డాక్టరు కె. వి. సుబ్బారావు, ఎం. బి., (హామెట్టి) 98 అన్నాపేట్టివీధి మదరాసు

మీ కి వసరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత పోయినట్టిగాని పనులకుగురించియు, ఉక్కు, ఇనుమవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి సందర్శముల సలహా నాలోచించవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:-

ది సాఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్

తలపెట్టె నెం 55కి రు,

389 మదరాసు.
(వై కామోజివక్ గోదనర్కను ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదహరిం గోచరున్నది.)

188 మంచి ధాతువుపై ముద్రులతో అనుబంధములను 40 మాత్రముల దబ్బీ క్రయము రు 1.10 కు సులభియముగా నుండునపుడు ఇంకొకరమును ఏమిటి అనుభవించుచున్నావో ఈ మాత్రముల చాల్యమును చెప్పవద్దు. పడికేరే తెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇంజనీర్ల సామాను, సపుంకత్తము, బలహీనము, రక్తకోవము, అట్టియు, ములంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యార్థి చచ్చు క్రితే మిమ్ములలో పోగొట్టాను. రాజవైద్య వారాధి యిలాటి కేకవీ, 20, చీనాబాబురోడ్డు, మదరాసు.

1-0 పుటల పుస్తకము దేచితము
ఆరోగ్యమును కాల్పనమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను ఆనందించుటకునే కల్గెనున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయావృద్ధి ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జి యు మేమే భరించినదియెందులకు మేమునే వ్రాసాము.
వైద్యశాస్త్ర మునికెంకో గోవిందజీ,
అతంకగ్రహబౌద్ధధాతం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మోహనీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0

ఇది మనోహరముజేయు విద్యార్థులు, ప్రియ, ఉద్యోగములు మొదలగు వారికి నుభవిం, విశ్రాంతి నిచ్చును. అమృతాంజనముదీని 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు

స్టీమ్ మోటారుబండ్లు

విశాఖపట్నంజిల్లా అనకాపల్లి జూనుందు రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాక్ కంపెనీవారివల్ల ఈ 1916 సం॥ మే 1 వ తారీఖు లగాయితు మిక్కిలి నవీనపద్ధతుల ననుసరించి చక్కని యేర్పాట్లతో ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థము అనకాపల్లి మాడుగులగ్రామములకు వోడవరము వద్దాది గ్రామముల మార్గముగా స్టీమ్ మోటారుబండ్ల రాకపోకలు స్థాపించబడును. ఈ బండ్లలో మొదటి రెండవ తరగతుల వోట్లు మాత్రమే అనుర్వబడియున్నవి.

బండ్ల రాకపోకల కాలముల వివరం.

(1) మాడుగులనుండి తెల్లవారి గం 5 ని 30 కు బయలుదేరి వద్దాది వోడవరములమీదుగా అనకాపల్లికి గం 7 ని 45 కు చేరును. (2) అనకాపల్లినుండి తెల్లవారి గం 10 ని 15 కు బయలుదేరి వోడవరము వద్దాదిమీదుగా గం 12 ని 30 కు మాడుగుల చేరును. (3) మాడుగులనుండి తగల గం 1 కు బయలుదేరి వద్దాది వోడవరములమీదుగా గం 3 ని 15 కు అనకాపల్లి చేరును. (4) అనకాపల్లినుండి రాత్రి గం 9 ని 20 కు బయలుదేరి వోడవరము వద్దాదిమీదుగా రాత్రి గం 11 ని 35 కు మాడుగుల చేరును.

టిక్కెట్ల క్రయముల పట్టి.

టిక్కెట్ల వివరము	మొదటి తరగతి	రెండవ తరగతి
అనకాపల్లి - వోడవరము	0-12-0	0-6-0
అనకాపల్లి - వద్దాది	1-2-6	0-9-8
అనకాపల్లి - మాడుగుల	1-8-0	0-12-0
వోడవరము - వద్దాది	0-6-6	0-3-8
వోడవరము - మాడుగుల	0-12-0	0-6-0
వద్దాది - మాడుగుల	0-8-0	0-4-0

హెచ్చరిక:- 11 కలుపుకు లోబడిన నిలలకు అర్హులైన పుచ్చుకోబడును. మొదటితరగతి ప్రయాణికులకు 25 పాసులున్న రెండవతరగతి ప్రయాణికులకు 20 పాసులున్న చార్జీలు మినహాయించబడును. ఇంతకు హెచ్చు 5 పాసులకు పైలు 1-కి 1 వై అనగా ఒక దమ్మిడి కంటకు చార్జీ పుచ్చుకోబడును.

రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాంసిట్ కంపెనీ, అనకాపల్లి.

ప్రాశ్రయితుడు:- వాగులకోడ రాధాకృష్ణయ్య, మదరాసు.

N. Radhakrishniah,

148-149, Devarajamodali Street, Madras.

సదాచారము

సాంధ్యతాత్పర్యము

సూర్యోదయాస్తావ్యాసము లేచుట మొదలు రాత్రి తయారించునంత ఆచరింపవలసిన విధులన్నియు భర్మశాస్త్ర వచనములలోను తెలుసు చరక నుకూలరాది వైద్యగ్రంథ వచనోదాహరణములతోడను సుంత్రములు నున్ననువారికి తెలుసు చాత్పర్యమును ఇందు వ్రాసియున్నాము.

దీనిజంతుగల విషయములు:- సౌత్తస్మరణము 15 విధములు, ఋగ్వేదియ సౌత్తస్మక్తములు, సౌత్తకాల దర్శనములు, మూర్తిపురీషాత్పరవిధి, శాచవిధి, గంధూషవిధి, గ్రాహ్యదంతకావ్యములు, దంతధారకావ్యములు, నిషిద్ధవిధులు, ఋగ్వేదియ సౌత్తస్మక్తవిధి, యజుర్వేదియ సౌత్తస్మక్తవిధి, స్వామి వ్ర బలిచారణము, ఉర్ధ్వపుండ్ర భస్మధారణవిధులు, తృచాకల్ప సూర్యవసాస్కార పద్ధతి, సౌరమంత్రములు, సూర్యోపస్థానము, శుభధ్యానము, ఆత్మయజ్ఞము, సమకచతుక బ్రాహ్మణములు, రుద్ర, విష్ణు, సారస్వత, వసిష్ట, గణపతి, గాత్ర, స్వప్న సూక్తములు, ఋగ్వేదియ యజుర్వేదియ భోజనవిధులు, భోజ్యపదార్థములు భోజనానంతర జప్తయంత్రములు, బంచాయతిన సాధనవిధానము, యజ్ఞోపవీత ధారణవిధి, తైలాభ్యంగ ఔరాదివిధులు, అమావాస్యతీల తర్కములు, తాంబూలవిధి మున్నగునవి ఎన్నియొగలవు. అందఱు కఠింపజగినది. 1-8-0.

ఇతరగ్రంథములు లభించును.

చిరునామా:- ఎడెటరు స్వధర్మపత్రికాశిని, గుంటూరు.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీయర్లు

288 24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు
మోటారుకోసు బోర్డు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానమును బోధనాభ్యాసములు గలవలయును. ప్రత్యేక గమనిక:- నాడుగూరిని ద్వారధులకు ఉచితముగవలయును, భోజనాదికములు ఏర్పాటుచేయవలయును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభమగును. తయారైన వైద్యకారికి శిక్షాత్ను చేయవలయును. స్వల్ప సంఖ్యలో దీనికోసబడును. మేనేజరు గారికి వ్రాసికోవలెను.